

# DIRVA

Nr. 92

Rugpiūtis-August 11, 1961

Lietuvos Nacionalinė M. Mažvydo Cleveland, Ohio

## NAUJAS CHRUŠČIOVO GRASINIMAS: "VISA VOKIETIJA BUS PAVERSTA Į DULKES..."

Chruščiovas pagrasino, kad Vakarų Vokietija bus nušluota nuo žemės paviršiaus, jei Bonnos vyriausybė mėgins jėga suvienyti Vokietiją.

Šiuos grasinimus Chruščiovas pareiškė savo kalboje, pasakytoje 2-jo sovietų astronauto G. Titovo su didele pompa suruoštosė pagerbimo iškilmėse, rugpiūčio 9 d. Maskvoje.

Chruščiovas pabrėžė tvirtą sovietų nusistatymą pasirašyti atskirą taikos sutartį su Rytine Vokietija.

"Jokie grasinimai nepaveiks mūsų ir mes pasirašysime taikos sutartį su Vokietija. Mes, sovietų vyriausybė, tikimės, kad dėl šios priežasties karo nebus, nes tik lunatikai galėtų kelti karą".

Vienok toliau Chruščiovas pastebėjo — "Tačiau negalima nedaleisti galimybės, kad tokie lunatikai neegzistuoja".

Vak. Vokietijos kancleris

K. Adenauerio adresu sovietų bosas pridūrė:

"Jei jis (Adenaueris) galvoja, kad su savo kariuomene jis gali jėga atsiekti Vokietijos suvienijimo ir mes būsimė užpulti, tuomet vokiečių tautos iš viso nebus. Visa Vokietija bus paversta į dulkes".

Kremlius tarnams pilsiant šampaną į šį minėjimą sukviečiams užsienio diplomatams, Chruščiovas pareiškė, kad bet kokia ataka ant Sovietijos reikštų savizudybę užpuolėjams. Jis pabrėžė, kad sovietų mokslininkai gali sukonstruoti bombą 100 milijonų tonų TNT.

Žinoma sovietų diktatorių neužmiršo pasigirti apie sovietų pirmavimą erdvės kelionių srityje.

• Gyventojų bėgimas iš Rytų Vokietijos, įtampai didėjant, pastoviai auga. Nors Rytų Vokietijos policija, persirengusi civiliais

rūbais ir važinėjanti civilinėmis mašinomis, veda plačią gaudymo akciją, bet perbėgėlių skaičius per dieną jau pasiekia ir 2000 skaičių. Šiais metais pabėgėlių jau yra 150,000. O praėjo dar tik pusaštunto mėnesio. Ir jei tokia pabėgėlių banga, po 1500-2000 kasdien tęsis, iki metų pabaigos ji išaugs į tikrai didelį skaičių.

• Rytų Vokietijos ministras pirmininkas Otto Grotewohl, sergąs kraujo vėžiu.

MIRĖ GEN. BEDELL SMITH



Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos naujasis pirmininkas adv. VYTAUTAS ABRAITIS su žmona Stela, gyvenantis Richmond Hill, N. Y.

Dirvos nuotrauka

## KOMUNISTŲ STIPRĖJIMAS KIPRE

Per vienerius nepriklausomybės metus niekas Kipre taip neišplito, kaip komunistų įtaka.

Komunistai dominuoja profesinių sąjungų sąjūdį šioje buvusioje anglų kolonijoje. Jie valdo dabar ten labai populiarius moterų klubus. Jie verbuoja jaunimą į Edono organizaciją, oficialiai vadinamą Jungtinę Demokratinę Jaunimo Sąjungą, kuris iš paviršiaus primena skautų organizaciją.

Neseniai komunistai užvaldė Kipro žurnalistų sąjungą, užimdami joje visus pagrindinius postus. Jų pozicijas stiprina tai, kad komunistų laikraščio Haravi reporteriai yra žymiai geriau apmokami, negu kitų laikraščių.

Kipro komunistai atvirai kolaboruoja su Sovietija, kuri kasdien transliuoja specialias programas į salą graikų ir turkų kalbomis.

Normaliai turkų mažuma neturėjo simpatijų rusams ir komunistams, bet gausi tarnautojų Sovietijos ambasadą nesnaudžia: jos valdininkai važinėja po graikų

ir turkų kaimus, dalindami ten propagandinę literatūrą ir nemokamai demonstruodami filmus apie "laimingą gyvenimą" Sovietijoje.

Eilėje Kipro miestelių savivaldybių tarybas dominuoja komunistai, kitur jie turi savo burmistrus.

Komunistų partija, kuri čia vadinasi "progresyvia dirbančios liaudies partija", buvo britų uždrausta, bet atvirai veikia jau nuo teroristų sukilimų laikų. Jos narių skaičius dabar oficialiai skelbiamas 8,000 ir kandidatų — 1,000. Bet tikrąją komunistų jėgą sudaro tai, kad ji valdo Kipro darbininkų federaciją su 41,000 narių. Ši priklauso komunistų diriguojamai Pasaulinei pramonės unijų federacijai, ir jos generalinis sekretorius Ziartides yra užgrūditas komunistų partijos narys.

Kitos darbo organizacijos, palyginus su šia, yra beveik silpnos. Kai kurios jų bando išsilaikyti, kopijuodamos politinę federacijos liniją, bet viduje yra gana palaidos, kivirčių alinamos.

• Gen. W. Bedell Smith, Antrojo pasaulinio karo metu buvęs štabo viršininkas gen. D. Eisenhowerio štabe, sulaukęs 65 m. amžiaus, mirė rugpiūčio 9 d. Walter Reed Hospital. Jis taip pat yra buvęs valstybės sekretoriaus pavaduotoju prezidentaujant H. S. Trumanui, o prezidentaujant D. Eisenhoweriui JAV pasiuntiniu Maskvoje. Maskvoje išbuvo trejus metus.

Gen. W. Bedell Smith priklauso visų karo planų paruošimas sąjungininkams keliantis į Šiaurės Afriką, Europą ir privedimas prie Italijos ir Vokietijos kapituliacijos. Dažnai jis buvo vadinamas Antrojo pasaulinio karo karinių veiksmų "general manager".

• Trečiądienį pagrobtas ir į Kubą priverstas skristi American bendrovės lėktuvas, grąžintas atgal į Miami. Su lėktuvu grįžo 80 iš 81 keleivių — alžirietis Alberto Charles Cadon Kubos policijos areštuotas ir su laikytas Havanoje, kaip lėktuvo pagrobėjas.

## Tautinė Sąjunga rūpinsis jaunų jėgų įjungimu

Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos pirmininkas Vytautas Abraitis apie Sąjungos naujos vadovybės planus ir užsimojimus

Kiekviena naujai išrinkta vadovybė stengiasi ne tik palaikyti savo organizacijos tęstinumą, bet ir surasti naujų idėjų, planų, užsimojimų ir juos įgyvendinti.

Šiuo metu, kaip žinia, savo pirmuosius veiklos žingsnius pradeda ALTS-gos valdyba, kurios pirmininkas adv. Vytautas Abraitis Amerikos lietuviams yra gerai pažįstamas savo šakota visuomeninės veiklos praeitimi.

Jis, gimęs 1916 m., gegužės 3 d., studijavęs Vytauto Didžiojo universitete Kaune, kur 1939 m. baigė teisių mokslą, įgydamas diplomuoto teisininko vardą. Diplomą darbą rašė Austrijoje ir Berlyne.

1939 m. buvo išrinktas studentų Korpo Neo-Lithuania pirmininku ir aplamai aktyviai reikėsi tautinėje veikloje. Pirmą kartą bolševikams okupuojant Lietuvą, Vytautas Abraitis, būdamas Amerikos pilietis, išvyko į Ši kraštą. Čia tuoju aktyviai įsijungė į lietuvių organizacinį darbą visur atstovaudamas tautininkų idėjoms: Amerikos Lietuvių Taryboje, vėliau BALFe, buvo Akademinio Tautinio Sambūrio pirm., Lietuvos Nepriklausomybės Fondo pirm., ir Tautinės Sąjungos II-jo skyriaus steigėjas ir ilgametis jo pirmininkas.

Dabar, pradėdamas jam ALTS-gos pirmininko pareigas, Dirvos kolegijos narė E. Čekienė kreipėsi su keleta aktualiausių organizacinių klausimų, kuriuos naujasis pirmininkas ir atsako.

--Ar numato Amerikos Lietuvių Tautinė Sąjunga savo ateities užsimojimuose jaunųjų jėgų įjungimą ir kuriuo būdu?

--Nuo šio klausimo teigiamo išsprendimo didele dalimi priklauso ir visa A. L. Tautinės Sąjungos ateitis, ir todėl jis yra vienas iš pagrindinių Sąjungos vadovybės rūpesčių. Deja, jis

nesiduoda, nei mums, kaip ir kitiems, lengvai išsprendžiamas. Daug apie jį jau buvo kalbėta, daug kalbama dabar ir, turbūt nemažiau teks kalbėti ir ateityje. Bet reikia laikyti faktą ir tai, kad daug mažiau konkrečiai buvo mėginta jaunąsias jėgas įtraukti į mūsų eiles. Jei iki šiol nėra ryškių rezultatų, tai ne todėl, kad šis klausimas iš viso neišsprendžiamas, bet todėl, kad nebuvo įdėta pakankamai pastangų iš mūsų pačių pusės.

Tautinė plotme gražų darbą šia kryptimi su vyresniųjų pagalba yra pradėjusios pačios jaunimo organizacijos: skautai, neolithuanai, santariečiai ir ateitininkai. Tautinė Sąjunga turi teisės tikėtis, kad jaunieji Neo-Lithuania filisteriai, o taip pat dalis skautų ir santariečių praturtins jos eiles. Bet to negana: jaunųjų jėgų įjungimu turi rūpintis ir pati Tautinė Sąjunga. Sąjungos vadovybė šiuo metu svarsto Philadelphia skyriaus pateiktą įstatų projektą jauniesiems tautininkams organizuoti. Su kai kuriomis pataisomis jis bus pasiūlytas ir visiems Sąjungos skyriams, kaip bazė organizuoti jaunuosius tautininkus prie Sąjungos veikiančių skyrių. Philadelphia skyrius jautrejieta metų sėkmingai globoja jaunųjų tautininkų padalinį. Iš jų Tautinė Sąjunga gali laukti paruošto prieauglio, kai jie sulauks savystovumo amžiaus.

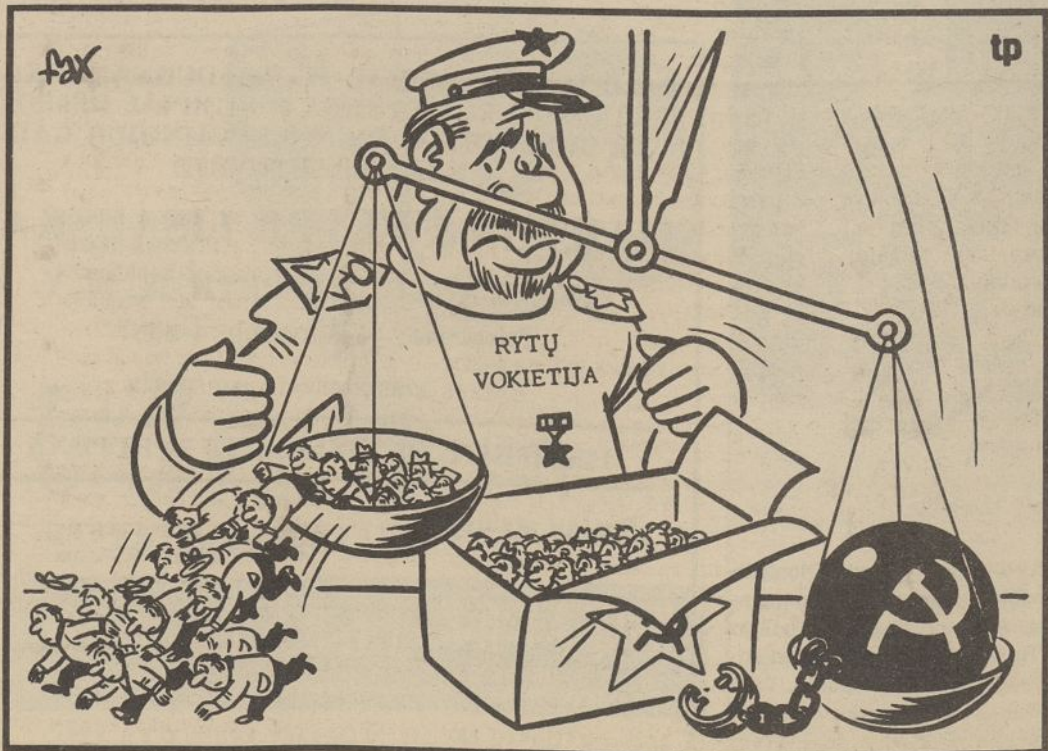
Gal ne visose kolonijose sąlygos yra vienodos, bet Philadelphia bandymus verta ir kitur pamėginti. Praktika yra parodžiusi, kad keletas pasiūlytųjų šiam reikalui žmonių gali atlikti milžinišką darbą. Turiu dėmesyje p. Modestavičius Clevelande, kurių dėka Clevelando Neo-Lithuania prieauglio auklėjimas negali mūsų visų nežavėti. Taigi, sekdami Philadelphia ir Clevelando pavyzdžiais, turėtume dar šiais metais pra-

dėti konkretų Tautinės Sąjungos jaunųjų jėgų verbavimą. Mūsų visų materialinė ir moralinė parama šiam reikalui turi būti sustiprinta. Tai yra Sąjungos skyrių darbo būtina dalis, jei norime savo idėjoms užtikrinti ateitį ir išsiauginti sau pavaduotojus.

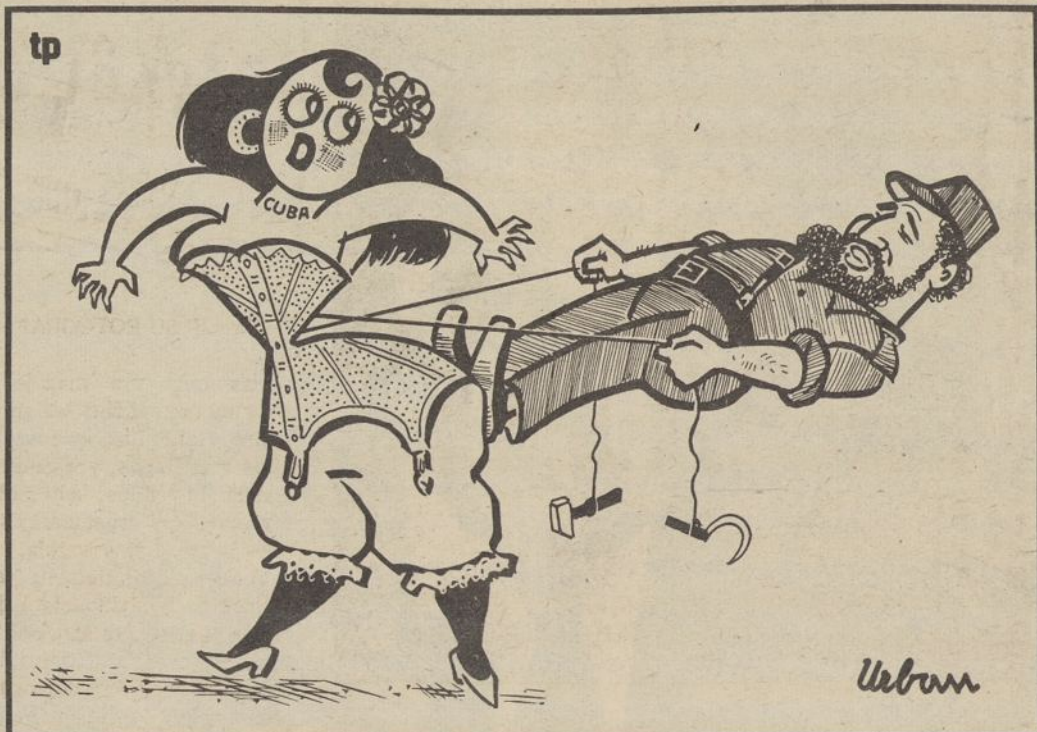
--Kaip Sąjunga žiūri į narių dalyvavimą amerikinėse partijose?

--Dalyvavimo amerikinėse partijose klausimas yra tampa sūrištas su Lietuvos vadavimo reikalu. Juo daugiau ir aktyviau jose dalyvausime, tuo daugiau turėsime progos Lietuvos okupaciją ir lietuvių tautos naikinimą tinkamose vietose akinti.

Mes, lietuviai, amerikinėse partijose dalyvavimo reikalu bene daugiausia atsilikę. Pas mus dažnai girdisi balsai, kad jei nėra daug vilčių pasidaryti gubernatorių, senatoriais arba bent žemesniųjų rūmų narių, jei nėra per daug vilčių išrinkti Amerikos Prezidentą, kuris Lietuvos klausimu galvotų tik taip, kaip ir mes lietuviai, tai nėra ko per daug sielotis ir mūsų dalyvavimu amerikinėse partijose. Bet kai ateina Vasario 16-tosios dienos minėjimai, tai mes džiaugiamės gubernatorių proklamacijomis, kai Amerikos spaudoje pasirodo apie Lietuvą politikierių teigiamai pareiškimai, tai mes skubiname juos lietuvių spaudoje perspausdinti. Ir kai amerikinėje spaudoje pasirodo politikierių neigiami, arba mums nepalankūs pareiškimai, tai mes esame prašomi siųsti telegramas ir laiškų gubernatoriams ir senatoriams, kad jie Lietuvos reikalą užstotų. Bet tik tada mes pradėdami ieškoti jų vardų, adresų telegramoms ir laiškam, siųsdami jas žmonėms nežinodami, ar jie yra Lietuvos draugai, ar priešai. O tai neįvyktų. (Nukelta į 2 psl.)



Vergų pirkliai sunkiai sekasi pakuoti...



ŽLUGUSI INVAZIJA IR NAUJI PLANAI (1)

## Kubos egzilai perka ginklus Europoje

Šią savaitę Europon išvyksta du kubiečių egzilų lyderiai -- Mario Garcia Kohly ir Oscar Delgado. Jie vyksta pirkti ginklų ir kitų reikmenų sekančiai invazijai į Kubą, kurios data jau esanti sutarta.

"Mes nenorime nemalonumų Jungtinėms Valstybėms", pareiškė Kohly, "ir todėl iš Washingtono neprašome nei finansinės pagalbos nei materialinės paramos. Visa tai bus gauta iš Europos." Jis patvirtino, kad nauji kubiečių kontingentai esą treniruojami invazijai, bet ne Amerikos teritorijoje.

Kohly, buvęs Kubos ambasadorius Ispanijoje, vadovauja Jungtinei Kubos Išlaisvinimo Organizacijai, kuriai priklausančios 83 (!) egzilų grupės. Delgado yra tos organizacijos planų vykdytojas.

Kohly ir Delgado sako, kad jie įspėję Washingtono administraciją sluoksnius nevykdyti invazijos balandžio mėnesį, bet jų

niekas neklausė.

"Mes turime pagrindą iš 100,000 asmenų," teigia Kohly, ir mes jiems nurodėme nesivelti į veiksmus, jeigu invazinė grupė nebus remiama JAV marinų ir aviacijos. Mes nenorėjome jų išstatyti į pavojų, ir mums pasisekė pagrindą išlaikyti nesužalota. Tas pagrindis sudaro vienintelę baimę Castro režimui."

Kad aktyvaus pagrindžio Kuboje esama, rodė žinios apie Castro kariuomenės ir milicijos pergrupavimus naktimis, besiruošiant liepos 26-sios iškilimams. "Invazija buvo klaidingai organizuojama nuo pat pradžios," teigia Kohly. "Vien jos dalyvių suverbavimui išleista 125 mil. dolerių, ir visa tai nuėjo niekais."

Delgado aiškina, kad Jungtinių Organizacijų pažiūrą patvirtino prieš pat invaziją iš Kubos pagrindžio gautas laiškas. Jį atgabeno 5 vyrai, atplaukę valtimi

iš Kubos ir Floridą pasiekę, pusiau apakę nuo saulės šviesos.

Tame laiške buvusi išdėstyta Kubos pagrindžio nuomonė apie politinius kubiečių vadus Cardoną ir Varoną, su kuriais JAV bendradarbiavo, ruošdama invaziją. Laiške buvo nurodyta, kad Cardona ir Varona esą geri vyrai, bet per daug artimai susiję su ankstesniomis Kubos vyriausybėmis, ir todėl Kubos pagrindis nenorįs kovoti už jų pastatymą valstybės priekyje.

Kohly pareiškia: "Mes nesiruošiamo atsukti atgal Kubos laikrodį, bet esame nusistatę gražinti savininkams pagrobąsias nuosavybes. Mes ruošmės ištisus metus, ir kai veiksmai prasidės, tai bus invazijos ir pagrindžio sukilimo derinys." Kohly esąs pasiryžęs atstatyti Kubos konstitucijos galią ir įvykdyti laisvus rinkimus per 18 mėnesių.

Toki vieno Kubos egzilų grupių sambūrio pareiškimai ir planai. Kiek tų grupių iš viso esama? Stebėtojai sako, kad tarp 150 ir 200, ir jų daugumo centrai yra Miami mieste.

Atvykstant naujiems pabėgėlių būriams, tų grupių skaičius dar labiau didėja. Naujausios jų pasiskelbė susiorganizavusios praėjusią savaitę -- tai "Kubos Patriotų Armija" ir "Kubos Laisvės Brigada".

Visos tos grupės yra ar buvo apsijungusios į tris pagrindinius sambūrius: 1) Kubos Revoliucijos Tarybą, dar vadinamą Revoliuciniu Demokratinu Frontu (FRD); 2) Liaudies Revoliucinį Sąjūdį, kairiųjų grupę, kuri vienu metu buvo įsijungusi į pirmąjį sąjūdį, bet po nesėkmingos invazijos iš jos pasitraukė; 3) buvusių ankstesnių režimų šalininkus.

Kubos Revoliucijos Taryba, kuriai vadovauja Dr. Miro Cardona ir Manuel Antonio Varona,



"Čion kitąkart pagonyš pjovė ožkas, o dabar gyvena Dionizas Poška". Garsusis Dionizo Poškos Baublys Žemaitijoje kuriame 1812 m. Poška buvo įrengęs lietuviškų senienų muziejų. Prie jo buvo pakabinatas dar kitas užrašas: "Barzdžiūse kaip užgimiau, jau tūkstantis metų, pernešts iš ąžuolino, čion esmi padėtu. Tikras vardas mano buvo Baublys, -- Dievi garbints buvau, Nuteriojus tėvyne, suvytau, išdžiūvau. Ties manim Perkūniui degė avys, ožkos, o dabar manyje gyvena Dionizas Poška". Nuotrauka daryta pirmaisiais Lietuvos Nepriklausomybės metais.

## DIDĖJA APATIJA KOMUNISTINĖJE KINIJOJE

Iš pabėgėlių ir kitų kelevių Hongkonge gaunamomis žiniomis, apatija sklandanti tarp komunistinės Kinijos gyventojų, kaip epidemija. Ji labai ryškiai atspindinti ženkluose, kurie rodo, jog griežta disciplina, kuria ten anksčiau pasižymėjęs komunistinis režimas, pradeda pakrikti.

Keleiviai pasakoja, kad daugumas traukinių esą nesvarūs, nevalyti, elgetos matomi visose stotyse, ir valdžios tarnautojai jau ima kyšius visiškai atvirai. Dar visiškai neseniai labai švarūs traukiniai, elgetų

nebuvinimas stotyse buvo skelbiami, kaip "naujosios" Kinijos simboliai.

Vagystės, ypač maisto produktų, nepaprastai paplitusios. Pabėgėliai pasakoja, kad viešai atsisakinėjama klausyti policijos įsakymų. O pati policija, iš kitos pusės, vis mažiau bekreipianti dėmesio į gausėjantį nusikaltimus.

Apatija vis labiau ryškėja kartu su didėjančiais komunistinės Kinijos sunkumais aprūpinti gyventojus maistu ir kitomis kasdienio reikalingumo prekėmis, kad jie gautų bent minimumą, ką turi "buržuazinių kraštų" gyventojai.

Tikima, kad ta apatija, kilusi iš griežtų vyriausybės programų ir vis labiau pasireiškiančio bado, dar stiprėja dėlto, kad nematoma jokių pagerėjimo ženklų.

Nepaisant pastaruoju metu įvykdyto darbininkų pergrupavimo, didelės jų masės atitraukiant iš pramonės į žemės ūkį, vis dar nepastebima jokio būklės pagerėjimo. Pekinas vis kartoją "nelaimių" pranešimus iš grūdų produkcijos sričių, iš ko reikia spėti, kad gyventojai ruošiami apsiprasti su trūkumais dar ilgesnį laiką. Jau dvejus metus komunistai skelbia, kad menkų derlių priežastis sudarandios "gamtos nelaimės".

Pabėgėliai reiškia nuomonę, kad daug asmenų, kurie laukė komunizmo ir aktyviai veikė, siekdami jo įgyvendinimo, įskaitant ir

nemaža partiečių, dabar esą praradę ūpą ir tegyveną ta diena.

Maisto normos krinta kiekiu ir kokybe. Didesniuose miestuose, kur būklė esanti geresnė, negu nuošaliose srityse, mėnesinę maisto normą sudarą apie dvidešimt devyni svarai. Didžioji tos normos dalis susideda iš kukurūzų ir bulvių miltų mišinio, ir tik keli svarai ryžių arba tikrų miltų. Fabrikų darbininkai gauna šiek tiek daugiau.

Eilinis pilietis esąs patenkintas, jei jis per mėnesį gauna valgomosios alyvos bent vienai dienai. Mėto sa visiškai dingusi nuo daugumo gyventojų stalų. Tiesa, kartais gaunama žuvies ir daržovių. Cukraus duodama tik ligoniams.

Gyventojų apatiją dar didina ir tai, kad partijos valdininkai gyveną kiek geriau už eilinius piliečius. Režimas jau suvokė tai ir įsakė žemesniesiems kadrams likviduoti specialias valgyklas ir maitintis "kartu su masėmis". Bet aukštesnieji pareigūnai tebesinaudoja privilegijomis, ir žodžiai "riebi kaulė" reiškia, kad kalbama apie aukštesnį partijos valdininką.

**Kas Dirvos neskaito  
– daug nustoja!**

Paraginkit savo pažįstamus užsiprenumeruoti DIRVĄ.

### Keliaudami į Floridą sustokite NORMANDIE HOTEL

Ocean ir 4th St., Miami Beach 39, Fla.

ORO VESINIMAS

SPECIALIOS SAVAITINĖS IR MĖNESINĖS KAINOS

**\$1.50**

DIENAI ŽMOGII DVIUGUBI KAMBARIAI 15 IR 150 KAMBARIŲ IKI GRUODŽIO 1 UŽ ŠIA KAINA

Pullmanettes — Efficiencies

Telef.: JE 1-7603

Jūros mėgėjus atostogas praleisti kviečiame prie ATLANTO, ASBURY PARK, N. J.

### P. ir O. LANIŲ VASARNAMY.

Čia ąžuolais apsupto vasarnamio erdviuose kambariuose su privačiais dušais ir kitais patogumais už neaukštą kainą, ramiai pailsėsite.

Tik per keletą minučių pėsčiom pasiekiamas vandenynas — paplūdimys; taip pat kino teatrai, bažnyčios, krautuvės, restoranai ir kitos pramogų vietos.

Svečių patogumui galima naudotis virtuvėmis ir šaldytuvais. Maudymosi mokėstis apmokamas savininkų. Kambarius siūlome užsisakyti iš anksto:

P. LANYS,  
515 4th Ave., Asbury Park, N. J.  
Telef. PR 6-9783.

LIETUVIŠKI SORIAI, JUODA DUONA. AUKŠČIAUSIOS RŪŠIES RŪKYTI KUMPIAI. DESROS IR SKILANDŽIAI PIGIOMIS KAINOMIS GAUNAMI KRAUTUVEJE

### MARTHA & PETER LISAUSKAS

6409 56 ROAD, MASPETH 78, N. Y.

Telephone: TWainig 4-8087

Prekes siunčiame ir per pašta.

### IŠKIRPKITE IR ATSIŪSKITE ŠĮ KUPONĄ

Prašau atsiųsti ..... Nurodykit prekę

Nurodykit adresą: ..... Name

No. Street City State

## TAUTINĖ SĄJUNGA RŪPINSIS JAUNŲJŲ JĖGŲ ĮJUNGIMU

(Atkelta iš 1 psl.)

jei mes, lietuviai, individualiai ir kaip organizacijos, turėtume tampresnį ryšį su jais per amerikines partijas. Visai kita būtų ir reakcija iš tų žmonių, į kuriuos kreipiamasi, jei jiems būtų žinoma, kad Amerikos lietuviai yra aktyvūs jų rėmėjai ir sąmoningi Amerikos piliečiai. Nere-tai nuo ryšio trūkumo nukentčia ir mūsų asmeniniai reikalai, kai tik per tarpininkus ieškome užtariamo ar malonės.

Amerikos lietuvių žymiai aktyvesnį dalyvavimą amerikinėse partijose laikau vienu iš būtinai reikalingų išpopuliarinti uždavinių.

--Vienas iš Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos uždavinių yra Lietuvos laisvinimo problema. Kuriuo būdu Sąjunga dalyvauja laisvinimo kovoje?

--Tautinė Sąjunga yra Amerikos Lietuvių nacionalinė organizacija. Lietuvos laisvinimo kovoje ji jungiasi su visomis kitomis Amerikos lietuvių patriotiškoms organizacijomis į Amerikos Lietuvių Tarybą. Mes neesame visiškai patenkinti, nei Amerikos Lietuvių Tarybos struktūra, neapimančia visų pozityviųjų jėgų Lietuvos laisvinimo darbe, nei kai kurių Tarybos vadovybės narių veikla savanaudiškai interpretuojančių Tarybos suvažiavimų nutarimus. Tautinės Sąjungos atstovai Tarybos suvažiavimuose, Tarybos Valdyboje ir Vykdomajame Komiteite tas negeroves dažnai kečia, Visa eilė tas negeroves šalinančių nutarimų, pritariant kitiems, yra Tarybos suvažiavimų priimti. Visa bėda, kad jų įgyvendinimas veik visada užkliūva už to paties asmens Tarybos Vykdomajam Komiteite.

Mums, tautininkams, dažnai užmetamas dvilypumas Lietuvos laisvinimo kovoje. Sakoma, kad Tautinė Sąjunga nors ir dalyvauja A. L. Taryboje, bet ji turi savąjį Lietuvos Nepriklausomybės Fondą ir per jį aukoja Lietuvos vadavimo reikalams, kuriuos vykdo Lietuvos Nepriklausomybės Talka.

Tai gal būtų ir pamatuotas užmetimas, jei A. L. Taryba būtų lygiagreti organizacija su Lietuvos Nepriklausomybės Talka ir jei A. L. Taryba tik pati viena ir vykdytų visa Lietuvos vadavimo darbą. Faktiškai, A. L. Taryba daugiau nei pusę savo surinktų lėšų perveda VLIKui, kuriame tautininkai, kaip ir daugelis kitų organizacijų, nėra atstovaujami.

Tiesa, kad Vlikas ir Talka tam tikra prasme galima laikyti analogiškoms organizacijoms. Tai kodėl tada nėra jokio dvilypumo, kai Vlikas, be gaunamų lėšų iš A. L. Tarybos turi ir savo Tautos Fondą? Juk, jei tie, kurie aukoja Nepriklausomybės Fondui dalį savo aukų nutraukia nuo A. L. Tarybos, tai ir tie kurie aukoja Tautos Fondui, dalį savo aukų nutraukia ir nuo A. L. Tarybos. Jeigu nėra dvilypumo tarp A. L. Tarybos ir Vliko, tai jo nėra ir tarp A. L. Tarybos ir Lietuvos Nepriklausomybės Talkos. Jeigu tokio dvilypumo nėra tarp Tarybos ir Tautos Fondo, tai jo tikriausiai nėra ir negali būti tarp Tarybos ir Lietuvos Nepriklausomybės Fondo.

Jeigu jau galima kalbėti apie dvilypumą, tai gal kaip tik iš priešingos pusės. Vlikas savo uždaviniams vykdyti naudojasi ir A. L. Tarybos ir Tautos Fondo lėšomis, kai Lietuvos Nepriklausomybės Talka tik Nepriklausomybės Fondo lėšomis.

# DIRVA

— THE FIELD —

Established in 1915  
6907 Superior Avenue  
Cleveland 3, Ohio  
Henderson 1-6344

Prenumerata metams: \$10.00 • Laikraštis išeina tris kartus savaitėje: pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais, išskyrus šventes.

Redaguoja: B. Gaidžiūnas, V. Gedgaudas ir J. Palukaitis • Redakcinę kolegiją sudaro: P. Bastys, E. Čekienė, R. Mieželis, V. Rastenis ir St. Santvaras.

Lithuanian Newspaper • Issued in Cleveland every Mon., Wed., and Fri. except in case of Holidays • Published by American Lithuanian Press Radio Ass'n VILTIS, Inc. (Non-profit) • Editor-in-chief: Balys Gaidžiūnas • Subscription per year: \$10.00. Single copy 10 cents • Second Class Postage Paid at Cleveland, Ohio.

## Artėja Dirvos metinė šventė

Šį rudenį Dirvai sueina 46 metai. Ir metinė šventė, kaip jau įprasta, bus atšvęsta specialiai rengiamu koncertu — spaudos balium. Ji šiais metais įvyksta rugsėjo 23 d., Slovenian Auditorium.

Įprasta, kad metinės šventės metu, būtų duota gera, patraukli meninė programa. O tai, dauguma numano, be didesnių išlaidų neįmanoma padaryti. Iš tolimesnių vietovių atsikviesiti iškiliausius mūsų menininkus, ypač dar jų kolektyvus, reikia nugalėti daug įvairių kliūčių. Patys menininkai turi vargti ilgose kelionėse, prarasti įprastinio darbo laiką ir geriausiai atveju — tegauti tik kelionės išlaidas. O rengėjai čia visada rizikuoja didelėmis išlaidomis ir neaiškiomis pajamomis.

Vienok, kad ir taip yra, mes ryžomės, kaip jau ne kartą yra buvę, daryti tai, ko kiti nesiryžta. Štai, mums labai miela pranešti, kad šiemetinio Dirvos metinio koncerto — spaudos baliaus meninę programą atliks **Bostono lietuvių mišrus choras**, vadovaujamas muziko **Juliaus Gaidelio**. Tai tikrai dar nebuvęliai svečiai Clevelande, o tuom pačiu ir su dideliu įdomumu laukiami.

Jie turi paruošę gerą meninę programą, į kurią įeina ir garsėjus moterų trejetas. Bet apie tai, apie Bostono lietuvių mišrų chorą, jo nueitą muzikinį kelią, apie jo vadovą — kompozitorių **Julijų Gaidelį** ir jų meninę programą Dirvos metiniam koncerte, skaitytojus artimiausiose Dirvos numeruose plačiau ir supažindinsime.

Muziką **Julijų Gaidelį** daug kas jau vadina naujų ir patrauklių muzikinių kelių rimtu skineju, vienu iš pajėgiausių mūsų kompozitorių, gyvenančiu šlapus geležinės uždangos. Jis, išėjęs muzikos mokslus Lietuvoje, juos dideliu atsidėjimu gilino šio krašto konservatorijose. Čia gavo ir master of music laipsnį. Savaimė aišku, kad tas muzikos žinias jis yra perdavęs ir savo vadovaujamam chorui. Taigi galima drąsiai sakyti, kad šiuo atveju reikala turime su vienu iš stipriausių lietuvių chorų, rimtai dirbančiu JAV žemėje.

Kelionė iš Bostono į Clevelandą ir atgal kelių žemėlapiuose žymima apie 1400 mylių. O tokį atstumą prakeliauti dideliu chorui, reikia nemažų išlaidų, laiko ir kiekvieno asmeninės aukos. Bet, rengėjai ir choro vadovybė, vieningai sutarę, kad reikia.

Mums, gyvenantiems Clevelande, jo plačiose apylinkėse, o taip pat meno mėgėjams iš Detroito, Pittsburgho, ir kitų lietuvių kolonijų, labai reta proga pasigerėti, ką mūsų laikais dainos mene yra laimėjęs Bostone. O bostoniešiams, be savo turtų parodymo ir be tokių kelionių prasižinimo, taip pat trošku. Visiems reikia naujų vandenų, naujų įspūdžių ir naujų darų — šiuo atveju naujų gerbėjų. Tada gyvenimas darosi ne tik malonesnis, bet ir prasmingesnis.

Dirva, švęsdama 46 metų sukaktį, ir ryžosi pasikviesti dainos menininkus iš Bostono. Pasikviesti tikėdama, kad Clevelando lietuvių kolonija, meniniai gerokai užteklėjusi, tuo bus tikrai patenkinta ir gausiai į rengiamą koncertą — spaudos balį atsilankys. Gausiai atsilankys ir iš kitų artimesnių lietuvių kolonijų, kaip į retai pasitaikančių ir didelio dėmesio vertą meno šventę. **B. G.**



Bostono lietuvių mišrus choras, vadovaujamas muziko **Juliaus Gaidelio**, atvyksta į Clevelandą rugsėjo 23 d. į specialiai rengiamą Dirvos koncertą -- spaudos balį, su gerai paruošta menine programa, į kurią įeina ir pagarsėjus moterų trejetas.

## LIETUVIŲ FONDAS EINA Į VISUOMENĘ Bet kam reikia skubėti?

Rugpjūčio 10 d. gavome čia spaudinamą rašinį. Prie jo buvo ir A. Rūgytės laiškas, kuriame sakoma:

"Nuširdžiai prašome šį visą Lietuvos Fondo statutą projektą paskelbti Jūsų redaguojamame laikraštyje.

Jis užims nemažai vietos Jūsų laikraštyje, bet tai yra tik šis vienintelis kelias supažindinti Jūsų laikraščio skaitytojus su šiuo L. Fondo statuto projektu ir išgirsti skaitytojų pasisakymus tuo reikalu. Prašytumėm, kiek galint greičiau, šį L. Fondo statuto projektą patalpinti Jūsų laikraštyje, nes visi Jūsų skaitytojų pasisakymai turi būti išgirsti iki rugpjūčio 22 dienos, kad jie būtų galima svarstyti rugpjūčio mėn. 23 d. L. F. Iniciatorių Organizacinio Komiteto posėdyje. Po to L. Fondo statuto projektas bus pateiktas J. A. V. Liet. Bendr. Tarybos suvažiavimui š. m. rugsėjo 1 - 3 dienomis."

Taigi, straipsnį gavome rugpjūčio 10 d. Jį, kaip prašo, atspausdiname rugpjūčio 11 d. Toliausius skaitytojus Los Angeles, Miami ir kitur, jis pasiekia tik rugpjūčio 14 d. O užjūriuose gyvenančių ir visiškai nepasiekia. Bet ir kuriuos pasiekia, iki numatyto posėdžio tebus likę tik savaitės laiko. Tai ar subksus jie atsiliepti ir savo nuomonę pasakyti? Kam toks skubėjimas, jei tikrai tas nuomonės norima surinkti ir į jas atsižvelgti, RED.

Laikinas Organizacinis Lietuvos Fondo Komitetas eilėje posėdžių aptarė ir parengė LF įstatus, kuriuos teisiškai apipavidalino adv. Algimantas Kėželis. Čia pateikiamas lietuviškąs tų įstatų vertimas. Norintieji gauti autentišką angliškąjį tekstą kreipiasi į komiteto sekretorę A. Rūgytę 5746 S. Justine Ave., Chicago 36, Ill.

Sudarant įstatus, atsižvelgta į aukotojų moralinę teisę saugoti Fondo kapitalo neliečiamumą ir prižiūrėti jo pajamų skirstymą, kuriame lygia dalimi dalyvauja L. Bendruomenės atstovai. Fondo kapitalo kasmetinės pajamos, t. y. pelnas, gautas iš jo investavimo, bus skiriamas mūsų kultūriniam bei švietimo reiklams, o jei tolimesnėje ateityje čia tokių reikalų nebeliktų, Fondo kapitalas teisine likvidacijos procedūra tegalės būti paskirtas Fondo korporacinėje chartoje numatytiems tikslams, -- lietuvių kultūrai, -- eventualiai išlaisvintoje Tėvynėje.

Dėl šių įstatų visuomenė kviečiama pasisakyti spaudoje arba siųsti pasiūlymus organizacinio komiteto pirmininkui dr. A. Razmai 521 Kankakee St., Wilmington, Ill. Tie pasiūlymai bus aptarti komiteto posėdyje rugpjūčio 23 d., o galutinį žodį dėl įstatų tars JAV Liet. Bendruomenės Taryba š. m. rugsėjo 2 - 3 d. Aukos siunčiamos šiuo adresu: Lithuanian Foundation, Account No. 89463, Standard Federal Savings & Loan Ass'n 492 Archer Ave., Chicago 32, Ill. Lietuvių Fondas bus įregistruojamas Illinois valstybėje, Fondo korporacinėje chartoje

nurodyta tikslai: "Įamžinti lietuvių kultūrą, naudojant Fondo pajamas literatūriniam, moksliniam ir geriaširdiškiems darbams, su sąlyga, kad jokia tų finansų dalis nebus naudojama tokiems tikslams, kurie nėra atleisti nuo pajamų mokesčių pagal paragrafą 501 (c) (3), Internal Revenue Code of the US, kaip kad tas įstatymas laikas nuo laiko gali būti modifikuotas".

### LIETUVIŲ FONDO ĮSTATAI

Turint galvoje, kad trečdalis lietuvių tautos yra pasirinkusi JAV valstybes kaip laisvės prieglobstį ir kad čia gyvenančių lietuvių tarpe yra kuriamos literatūrinės, mokslinės bei meninės vertybės, -- tiems darbams paremti yra steigiamas Lietuvos Fondas.

### I. BENDRIEJI NUOSTATAI

1. Fondas veikia kaip kultūrinė institucija, U. S. Internal Revenue Code paragrafo 501 (c) (3) prasme, ir negali dalyvauti jokioje veikloje, kuri nėra numatyta šiame įstatyme ir eventualiuose jo papildymuose.

2. Fondas gali naudoti tik iš kapitalo gaunamas pajamas, o pagrindinis kapitalas negali būti panaudotas kitaip, negu toliau šių įstatų nustatyta.

3. Pastovusis Fondo kapitalas susidaro iš aukų, pavidėjimų ir beprocentinių paskolų.

4. Bet kuris aukotojas, duodamas auką, didesnę kaip \$3,000.00 gali nustatyti, kuriam specifiniam tikslui tie pinigai ar jų pajamos turi būti vartojami. Fondas šių instrukcijų laikosi, bet tokia auka aukotojui nesuteikia nario teisių.

### II. NARIAI

5. Bet kuris asmuo, korporacija, trestas ar organizacija tampa Fondo nariu, duodami auką Fondo pastoviam kapitalui, jei tokia auka yra Fondo Tarybos priimta.

6. Kiekvienas narys turi vieną balsą už kiekvieną \$100.00, paaukotą Fondui, tačiau joks narys negali balsuoti daugiau negu 10% visų balsų skaičiaus (tas skai-

čius bus nustatomas Fondo Tarybos), neatsižvelgiant į jo dovanotą sumą.

7. Nario balsavimo teisė yra perduodama pagal nario rašytinį nurodymą. Toks perdavimas negalioja tol, kol jis nėra atžymėtas Fondo knygoje.

### III. METINIS SUSIRINKIMAS

8. Metinis narių susirinkimas yra šaukiamas Tarybos numatytu laiku ir vietoje. Tačiau, jei Taryba nešauktų narių susirinkimo per 15 mėnesių nuo Fondo inkorporavimo ar nuo paskutinio metinio susirinkimo, tai tokį susirinkimą turi teisę sušaukti narys arba Revizijos Komisija.

9. Jei metinis susirinkimas nenumato sekančio susirinkimo laiko ir vietos, Taryba turi išsiuntinėti pakvietimus visiems balsus turintiems nariams ne vėliau kaip 30 dienų prieš tokį susirinkimą, pranešdama jo laiką ir vietą.

10. Nariai gali dalyvauti asmeniškai ar per įgaliotinius. Kiekvienas įgaliotinas traktuojamas kaip atskiras narys 6-tojo paragrafo tikslams.

11. Metinis susirinkimas paskutiniu savo oficialios programos punktu išrenka reikalingą Tarybos narių skaičių.

12. Metinis susirinkimas renka trijų narių Revizijos Komisiją, kuri revizuoja ir peržiūri Fondo bylas ir raportuoja sekančiam metiniam susirinkimui.

13. Jei Fondo dydis padarytų reviziją per sunkią, Revizijos Komisija gali vienbalsiai paprašyti Tarybą pasamdyti viešą buhalterį (CPA) tam darbui atlikti. Toks prašymas Tarybai yra privalomas.

### IV. FONDO TARYBA

14. Tik balsuoją Fondo nariai gali būti išrinkti Fondo Tarybon. Šiam tikslui asmuo, įgaliotas atstovauti korporacijai, trestui ar organizacijai, yra laikomas nariu.

15. Tarybą sudaro 9 nariai, išrinkti 3 metams. Pirmosios Tarybos trys nariai išrenkami vieneriems metams, trys -- dvejiems metams, trys -- trejiems.



O KAIP SU FOTOGRAFAIS?

Pas mus yra madoje leisti įvairius metraščius bei suaktyvinius leidinius, kuriuose, tarp kitos medžiagos, yra gausu nuotraukų. Mokyklos, kultūrinės bei visuomeninės organizacijos tokiu būdu įamžina savo veiklą.

Vartau vienos lietuvių -- aukštesniosios mokyklos leidinį, kuriame pasistengta suminėti visus tame leidinyje rašiusius, iliustracijas bei viršelį dariusius, jo redaktorių ir net techniškąjį redaktorių. Bet nuotraukų autorių pavardžių ten taip ir nesimato. Atrodytų, kad tos nuotraukos šiaip sau ėmė ir į leidinio puslapius pačios nutūpė.

Šis leidinys nėra išimtis. Jų mūsų tarpe yra daug. Net ir periodinėje spaudoje kartais pasirodo nuotraukų, be jų autorių parašų. Atsistinka taip, kad žmogus, už nuotrauką užsimokėjęs 10, 15 ar daugiau centų, visai jos darytojo neatsiklausęs, pasiunčia tą nuotrauką spaudai, žinoma, be autoriaus parašo. Be atsiklausimo nuotraukos taip pat dedamos ir į įvairius suaktyvinius leidinius.

Kartais, žinoma, pasitaiko, kada nuotraukos autorius nežino, mas, tad jį paminėti sunku. Arba neturima adreso ir neįmanoma jį atsiklausti dėl nuotraukos leidimo paskelbti. Bet daugumoje yra paprastas apsilaidimas ir kito nuosavybės negerbimas.

E. ŠULAITIS,  
Chicago

16. Kiekvienas sekantis metinis susirinkimas išrenka 3 Tarybos narius. Jei kuris narys mirytų, atsisakytų ar nepajėgtų eiti savo pareigų, Taryba skiria kitą asmenį iki jo kadencijos galo jo vietai užimti.

17. Taryba skiria Fondo Valdymo Tarybos nustatytam terminui.

18. Taryba kasmet sudaro tų metų pajamų Skirstymo Komisiją. Taryba skiria 3 asmenis ir kviečia JAV Lietuvių Bendruomenę paskirti dar 3 asmenis. Jei Lietuvių Bendruomenė nepaskirtų reikalingų narių, Taryba skiria visus 6 narius.

19. Skirstymo Komisija svarsto narių pasiūlymus bei gautus prašymus ir siūlo rekomendacijas Tarybai.

20. Skirstymo Komisija rekomendacijas sprendžia paprastai balsų dauguma; jei daugumos nesudaro, klausimas sprendžiamas Fondo Tarybos.

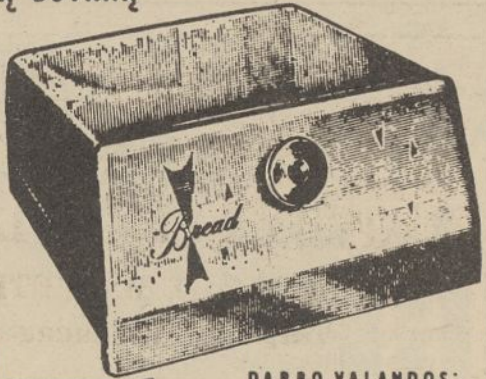
21. Skirstymo Komisijos rekomendacijos yra vykdomos, jei jos, Tarybos nuomone, nepažeidžia Internal Revenue Code paragrafo 501 (c) (3).

22. Taryba taip pat skiria Investavimo Komisiją iš tiek asmenų, kiek Tarybai atrodė reikalinga, nenustatytam terminui.

(Nukelta į 4 psl.)

dovanos  
\* taupytojams \*

PADĖJUS \$500.00 AR DAUGIAU  
DUODAME ŠIĄ DOVANĄ



KAS DU MEN.  
DUODAMOS  
VIS NAUJOS  
DOVANOS.

5 1/4%

mokame už  
legalias  
taupmonas!

DARBO VALANDOS:

pirm. 9 iki 5 v. v.  
antr. 9 iki 5 v. v.  
treči. — uždaryta  
ketv. 9 iki 5 v. v.  
penkt. 9 iki 5 v. v.  
šešt. 9 iki 1 v. p.p.

JOSEPH F. GRIBASKAS, vad. j. a. a.

ST. ANTHONY SAVINGS  
AND LOAN ASSOCIATION

1447 S. 49th COURT, CICERO 50, ILL. / 2-1397, TO 3-8131

MOKAME

4 1/4%

metinį dividendą už  
visas taupymo sąs-  
kaitas.



MUTUAL FEDERAL BENDROVĖS  
REKORDAS...

- Įsteigta Chicagoje 1905 metais.
- Nuo 1905 metų pergyvenom karus, ekonomines depresijas, panikas ir krizes, tačiau visiems savo taupytojams išmokėjom kiekvieną sutaupytą dolerį.
- Jūsų pinigus galima perkelti iš kitur, jei atnešite savo banko knygtę.
- Pinigų taupymui nereikia važinėti, juos galite atsiųsti paštu, nes mes apmokame visas pašto persiuntimo išlaidas.

MUTUAL FEDERAL SAVINGS  
and Loan Association

Chartered and Supervised by the United States Government  
2202 W. CERMACK ROAD • CHICAGO 8, ILLINOIS  
Phone: VIrginia 7-7747 John J. Kazanaskas, Pres.



Grazūs ir žuvingi Lietuvos ežerai...

## Lietuvių Fondas eina...

(Atkelta iš 3 psl.)

23. Taryba turi periodinius posėdžius ne rečiau kaip 4 kartus per metus tokio laiko ir vietoje, kaip bus nustatyta Tarybos pirmininko. Jei laikas ir vieta nebus nustatyti, tai ne vėliau kaip per 10 dienų prieš susirinkimą turi būti įteikiamas visiems Tarybos narams rašytinis pranešimas.

24. Jei pirmininkas nesužaukia posėdžio per 100 dienų nuo paskutinio posėdžio, bet kuris Tarybos narys turi teisę tai padaryti.

25. Tarybos nariai tarnauja bet atlyginimo, tačiau apmokėjimas būtinai išlaikyti, padarytų Fondo reikalais, nėra laikomas atlyginimu.

### V. VALDYBA

26. Valdymą sudaro 4 asmenys: pirmininkas, vicepirmininkas, sekretorius ir išdėstymas, kurie gali, bet neprivalo būti Fondo nariai.

27. Pirmininkas prižiūri kasdieninę Fondo veiklą pagal Tarybos nustatytus planus ir yra jai atsakingas.

28. Vicepirmininkas pavaduoja pirmininką, kai pastarasis laikinai yra nepajėgus savo pareigas eiti, ir atlieka visas kitas pareigas, kurias laikas nuo laiko jam paskiria pirmininkas.

29. Sekretorius tvarko visas Fondo bylas, įskaitant susirinkimų protokolus, narių sąrašus ir kt. Jis su pirmininku ar vicepirmininku, veikiančiu pirmininko vietoje, pasirašo visus oficialius Fondo dokumentus.

30. Išdėstymas tvarko visus finansinius Fondo raštus. Jis turi turėti kausiją tokios sumos, kokią Taryba laikas nuo laiko nustato. Jis su pirmininku ar vicepirmininku pasirašo visus Fondo čekius. Jis yra atsakingas už Tarybos nurodytų investavimų įvykdymą pagal Investavimų Komisijos rekomendacijas. Jis paruošia ar patvirtina metinius finansinius raportus ir visus raportus, kurie yra pateikiami Internal Revenue Service of The United States. Jis daro išmokėjimus pagal Investavimo Komisijos rekomendacijas, kurios Tarybos yra rastos legalios.

31. Valdymo nariai, ar kai kurie iš jų, gali būti atlyginami pagal Tarybos nuosprendį.

### VI. BAIGIAMIEJI NUOSTATAI

32. Šie įstatymai įsigalioja tuoj, kai Fondas gauna korporacinę chartą.

33. Įstatymai gali būti keičiami paprasta balsų dauguma metiniame susirinkime, jei pakeitimai yra Tarybos rekomenduoti. Be Tarybos rekomendacijos metinis susirinkimas gali pakeisti įstatymus dviejų trečdalių dalyvių dauguma.

34. Šio Fondo veikla vadovaujasi Illinois Not x For Profit Corporation Act, ir visi čia nenumatyti klausimai yra apsprendžiami šio įstatymo.

### VII. LIKVIDACIJA

35. Fondas gali likviduotis, pervedamas visą savo turtą į trestą, kuris bus Tarybos sudarytas ir metinio susirinkimo

Antraštės žodžiais nebandoma skaitytojus prajuokinti arba sužadinti smalsumą. Ne, Antraštės žodžiai tiksliai nusako patį faktą.

Čia bus rašoma apie labai Žemaitiškų žemaičius ir apie pačią Žemaitiją. Beje, rašo ne "linksmų plaučių" žemaitis Al-

binas Valentinas. Vienok, jei kuriam skaitytojui ir išdygtų veide šypsni, rašantis (jis tikras aukštaitis) neužsirūstins. Valia jam, Juoktis juk sveika ir smagu. Meldžiu toliau skaityti.

Rašančiojo rankose popierio kortelė. Joje juodai ant balto štai kas parašyta:

### Appeal To The United Nations and All Noblemen and Women.

Samogitia (Žemaitija) is the Baltic State which existed Free up to 13th Century, and the last Duke of the State was Mindog — (Mindaugas). It locates between Latvia and E. Prussia, and from the Baltic Ocean to the White Russia (Belorusija). Today, African Colonizations are vanishing one after the other, and we Hope with Your aid, the Colonization of the Baltic State Samogitia (Žemaitija) will vanish also.

Respectfully yours,

SAMOGITIAN COUNCIL

334 N. 6th St., Phila. 6, Pa.

"Žemaičių Tarybos" atsišaukimas, reikalaujantis laisvos Žemaitijos...

Taip raidė į raidę, žodis į žodį parašyta. Idomu? Kitur tie patys žemaitiški žemaičiai jau lietuviškai rašo: Laisva Žemaitija be lietuviškos kolonizacijos. Na, o ką dabar mieli broliai lietuviai pasakysite? Juk dabar net dainą "Į kovą aukštaitiai į kovą žemaičiai, į kovą visa Lietuva" bus baugu ir nesmagu dainuoti. Kaip gi bedainuos, jei žemaitėliai užsigėdė laisvos Žemaitijos be lietuviškos kolonizacijos. Baigta. Vargasmums. Balsai jau skiriasi ir susidaro disharmonija, muzikiniai, tarp kitko, išsitarus. Jau dabar, brolau, rasi geriau žemaitišką giesmę "Kriaukiet aniuola, kriaukiet dūšios šventos" traukti.

Kas tas Samogitian Council? Pradžioje atrodo, kad vieni žemaitiški dievai tegalėtų teisybę pasakyti. Tačiau kiek akyčiau į spaudinius pažvelgus ima aiškiau darytis. Adresas, kuris yra anglų kalba atsišaukime, randamas ir mažai kam plačiau žinomo žurnaliuko metrike. Jis leidžiamas Philadelphiaje. Eina jau 23-čius metus. Jo vardas Lietuvių Naujienos, Leidžia J. Gustis ir draugai Amerikos Lietuvių Naujienų. Taip metrike pažymėta. Atrodo, kad, ko gero, ir Samogitian Council priekyje stovi tas pats J. Gustis. Ką gi, spaudos žmogus. Vadinas, nieko neįspėsi ir nepapūsi. Spauda, kaip ir menas, galinga ir stebuklinga. Kita eina, žodį council lietuviškai išvertus gaunasi taryba. O taryba juk ir lieka taryba.

Žurnaliuko leidėjai tvirtina, jog laikraštis esąs mėnesinis. Deja, matyt, ne viskas eina pagal leidėjų norus, 1961 m. liepos mėnesio numeryje atspausťas pranešimas. Štai jis, kalbos ne-taisus:

"Lietuvių Naujienos neišėjo už du praeitus mėnesius iš prieštasties spaudos darbu, kuriuos norėjome patis padaryti, per tai

-- kad mažai spausťuvel niera tiek daug uždarbio, kad paimti spaudos darbininkai ir jam mokėti aukštą dabartinę algą. Už tai atsiprašome ir sykiu duodni žinoti kad prenumeratos ir skelbimai bus visiems prailginti ant dviju mėnesiu.

Jos. Gustis, leisėjas."

Iš 28 paskutinių Lietuvių Naujienų puslapių, 15 užima skelbimai. Čia reklamuojama stebuklinga arbata, kuri sutvarko vidurių užkietėjimą ir pataiso prislegtą nuotaiką; vaistai, kuriuos vartojant plaukai nei žilsta nei plinka. Kartu skelbiami laidotuvių direktoriai, kurie meldžia kreip-tis liūdesio valandoje; gėlių par-duoťuvs ir t.t. Yra ir Brooklyno Vienybės skelbimukas.

Per visą puslapį yra įdėtas J. A. V. Lietuvių Bendruomenės Philadelphiajos Apylinkės Valdybos skelbimas. Juo kreipiamasi į brolius ir seses lietuvius (ne žemaičius) ir prašom atsilankyti į Bendruomenės dieną. Šis skelbimas atspausťas 16 puslapyje. O 15 puslapyje kaip tik yra išreikšti žemaitiški troškimai "Laisva Žemaitija be lietuviškos kolonizacijos". Matyt, Philadelphiajos bendruomenininkai nelabai boja žemaitiškų už-gaidų ir tikisi kietasprandžius įveikti gudrumo ir šaltu protu. Atseit, naudojama aukšto lygio diplomatinė taktika. O gal gi vietos LB susigraudo Lietuvių Naujienų "auksaburniškumu".

Viename puslapyje va kaip apibudinti skelbimų davėjai: "Visi Biznieriiai ir Profesionalai garsinami Lietuvių Naujienose, yra GRAŽIAUSI KVIETKAI LIETUVIŲ TAUTOS! Jų gražūs skelbimai Lietuvių Naujienose, yra šviesiausias žybtuvas rodantis kelia ir sykiu vyliojantis vargša lietuvi į gražesnį rytojų. Yra didžiausia garbė lietuviams ir lietuvių tautai, tokius Biznieriis ir Profesionalus turėti ir visados su noru juos paremti".

Koks gi būtų laikraštis be vedamojo straipsnio? Vieni niekai, tulas pasakytų. Tokiu straipsniu laikytinas parašymas "Sako lietuvių kalboje daug rusiškumo". Šis rašinys be parašo. Tikriausiai pačio "boso" Jo. Gusčio

parašytas.

Skaitykite ir išmanykite. Va kur vedamasis:

"Bet reikia atsiminti kai bielorusiai instėgė Lietuva ir pasivadino lietuviais, o jun kalba vis dar buvo bielorusiška. Bet vėliau Žemaitijai liusu norupri-sidėjus prie bielorusiškos Lietu-vos, tai dėl geresnio draugiškumo žemaičių ir bielorusu kalbos buvo suvienodintos ir jau pavadinta lietuviška kalba. Kadangi bielor-usai buvo skaitlingi ir jun kalba plačiai žinoma, tai i suvieno-dinta lietuvių kalba pilna bielo-rusiško skonio. Pavizdžiui: odin --vienas; dva -- du; tri -- trys; četiri -- keturi; pet -- penki; šest--šeši; sēm -- septyni; vosem -- aštuoni; devit -- de-vyni; desit -- dešimts ir t.t. Man atroda kad labai tinkamai dvi kalbos suvienodintos ir gra-žiai skamba lietuviškai..."

Toliau tame straipsnyje mini-mas Zemenhofas ir jo sudaryta esperanto kalba ir vanojami tie, kurie "puikią lietuvių kalbą ver-čia aukštyr kojom, sakdami kad lietuvių kalboj esą daug rusiškumo ir lenkiškumo". Na ir kaip tokiems nenaudeliams nevanoti kailio? Pasak rašeivos, "Juk ir žemaičiai su bielorusais džiaugėsi kad gali draugiškai susi-kalbėti tikrai lietuviška kalba."

Straipsnis baigiamas šitaip: "Kai aš augau Lietuvoje ir ei-davau in Bažnyčia, tai dar at-siminu kai Kunigas per pamokslą sakydavo "kan Dievas karoja

(baudžia), tam pirma protą ati-ma". Atroda kad panašiai gali buti ir su tais lietuviškais "pro-fesoriais", kurie puikią lietuvių kalbą bando išlietuvinti. Ir jeigu jiems kada nors pasisektų lie-tuviška kalbą išlietuvinti, tai jau tikrai ji nebebus lietuviška -- bet cigoniška, arba kaip jie patis sako sanskritiška, nes cigonai terp savės sanskrititu kalbą var-toja".

Lietuvių Naujienose "gausiai prižarstyta ir daugiau įvairiausių "deimanių". Kur čia viską beišvardinsi. Pakaks ir tiek. Gal tik dar reikėtų paminėti, kad mi-nimam leidinyje yra atspausťas ir senatoriaus Joseph S. Clark anglų kalba straipsnis "Report from the Capitol". Atrodytų, kad minimas senatorius yra leidinio bendradarbis. Jei taip, tai tik-riausiai jam buvo pasiųstas ir a-nas atsišaukimas. Atsišaukimai, reikėtų manyti, išsiuntinėti ir Jungtinių Tautų pareigūnams. Kas gi uždraus? J. A. V. laisvės kraštas. Tik pekliškaį idomu, kokių atsakymų sulauks ta Že-maitijos Taryba. Kokie atsaky-mai bebūtų, pabaigai geriausiai tiktų pačių Lietuvių Naujienų žo-džiai "kan Dievas karoja (baud-žia), tam pirma protą atima", Taip. Keisti žmonės tie žemai-čiai...

Pastaba: Angliško atsišaukimo ir cituojama Lietuvių Naujienų kalba originali. Be pakeitimų ir pagražinimų.

P. Ptr.



Grazu prie Neris

## Vaiko gražiausios nuotraukos KONKURSAS

Dirva skelbia vaiko gražiausios nuotraukos konkursą.

Konkurse gali dalyvauti visi lietuviai, prisiusdami nuotrauką lietuvių kilmės berniuko ar mergaitės, ne vyresnį kaip 10 metų amžiaus. Nuotrauka turi būti nemažesnė kaip atvirutės formato dydžio, nespaltvota, portretinė ar veiksminė, bet joje neturi būti daugiau asmenų, kaip vienas vaikas. Prie nuotraukos turi būti pridėti duomenys: vaiko vardas ir pavardė, amžius, gyvenamoji vieta ir fotografavusiojo pavardė ir adresas. Konkursan nepriimamos svetimtaučių fotografų darytos nuotraukos.

Nuotraukos siunčiamos iki 1961 m. lapkričio 1 d. Dirvos redakcijai, 6907 Superior Ave., Cleveland 3, Ohio, pažymint, kad jos skirtos konkursui. Jos bus numeruojamos pagal gavimo eilę ir spausdinamos Dirvoje. Pasibaigus konkursui, gražiausias tris nuotraukas išrenka Dirvos redakcija, pasikvietusi du specialistus fotografus. Ir už gražiausias nuotraukas, jų autoriams, paskiriamos tris pinigines premijas: \$25.00, \$15.00 ir \$10.00.

Prašome nuotraukas siųsti tuoj pat, kad jų perdaug nesusirinktų konkurso pabaigoje.

DIRVA

### VIEŠĖDAMI CHICAGOJE APLANKYKITE

## MIDWEST

## MAISTO ir LIKERIŲ KRAUTUVĖ

2515 West 69 St. Marquette Parke  
SAV. J. JANUSAITIS ir J. MAŽEIKAS

Čia gėrimus pirkite tikrai pigiai!

TIK KELETAS PAVYZDŽIŲ:

|                                 |     |        |
|---------------------------------|-----|--------|
| 1 ASBACH URALT .....            | 5th | \$4.95 |
| 2 MARTEL 3 star Cognac ....     | 5th | \$5.39 |
| 5 ZOBROWKA, 100 proof ....      | 5th | \$4.75 |
| 3 GOLD LEAF 3 star Cognac       | 5th | \$4.95 |
| 4 Chateau Gib. 3 star Cognac .. | 5th | \$4.95 |
| 6 White Horse scotch whisky ..  | 5th | \$4.98 |
| 7 SKAIDRIOJI 80° .....          | 5th | \$2.95 |
| 8 LEMON ICE Likeris .....       | 5th | \$3.69 |
| 9 BORDEAUX Vynai .....          | 5th | \$0.98 |

Ir virš 100 rūšių užsieninių bei vietinių gėrimų žemiausiomis kanomis! Nepaprastai didelis pasirinkimas!

patvirtintas, tačiau toks trestas teturi teisę išmokėti pajamas ar kapitalą tik tokiems tikslams, kurie yra leistini pagal Internal Revenue Code 501 (c) (3) paragrafą, toliau apribojant tokio testo tikslus šio Fondo korporaciniams tikslams.

**PETKUS**  
LAIDOJIMO ĮSTAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO  
2533 W. 71 St. Tel. GR 6-2345-6

CICERO ILLINOIS  
1410 S. 50 Ave., Tel. TO 3-2108-9

TRYNS MODERNIOS KOPLYČIOS

## KELIONĖS AMERIKOJE 1922–1924 METAIS

(2) Ištrauka iš A. Žmuidzinavičiaus atsiminimų "Paletė ir gyvenimas"

Piešiau saulėtekį. Būtų puiku, jei dailininkas turėtų tokių da-  
žų, kurie šviestų taip, kaip  
saulė šviečia. Bet dailininkas  
tokių dažų neturi. O jis be galo  
norėtų duoti žmonėms tokių pa-  
veikslų, iš kurių saulė taip ste-  
buklingai spindėtų, kaip kartais  
būna dailininko matomoje tikro-  
vėje arba jo paties įsivaizduotuo-  
se reginiuose.

Deja, dailininkas tokių reginių  
negali perteikti.

Tad tenka jam publiškai apgau-  
dinėti. Piešdamas neva saulėtą  
paveikslą, jis paprastai tą saulę  
kur nors užkiša: už paveikslą  
rėmų, už medžių ar už debesų.

Užtat jis turi dažų, kuriais jis  
gali visai vykusiai nutapyti sau-  
lės apšviestas vietas. (Čia jau  
baisiai šviesių dažų ir nereikia.)  
Tuomet žmonės žiūri į paveiks-  
lą ir sako: "Ak, kaip čia gražiai  
saulė šviečia!" O čia, paveiksle,  
atvaizduotos saulės visai nėra.

Taigi piešiau saulėtekį. Užki-  
šau mano dažams per šviesią  
saulę už krūmų, beveik paveikslą  
centre, ir paleidau jos rožinę  
šviesą į visas puses. Potoma-  
ko tvenkinio ramūs vandenys at-  
sakė saulei ta pačia spalva, o  
medžiai ir krūmai nusidažė gi-  
liomis kontrastinėmis spalvo-  
mis. Potomacas ir juos priėmė  
meilingai į savo veidrodines gel-  
mes. Padaręs tų visų stebuklų  
apmatas, ramiai plaukiau tarp  
Potomaco tvenkinio kyšančių uolų  
namo į savo palapinę.

Plaukdamas ant vienos pa-  
plokščios uolos pastebėjau susi-  
raičiusią bent metro ilgumo gy-  
vatę. Tai buvo vandeninė nenuo-  
dinga gyvatė, išlipusi ant uolos  
patekėjusioje saulutėje pasiži-  
dyti.

Bet velnias nesnaudžia. Nors  
ji man nieko blogo nedarė ir ne-  
galėjo padaryti, vis tik kilo no-  
ras tvoti jai. Tyliai slysdamas  
pro šalį, paukšterėjau irklui. Bet  
kartu su irklu tiek pasidaviau į  
gyvatės pusę, kad nė nepajutau,  
kaip pats atsidiūriau vandenį gal-  
va žemyn.

Nebuvo laiko ilgai prunkšti.  
Reikėjo gaudyti baidarę ir irklą,  
kurie pamažėle plaukė link kriok-  
lio, užiančio per kokius 50 metrų  
nuo tos nelaimingos uolos.

Pavijau irklą, skubu pagauti  
baidarę. Plaukdamas nužėriau  
ranka iš po savęs minkštą sto-

rą virvagali; netrukus jis ėmė  
painiotis po kita ranka. Ogi žiū-  
riu -- tai mano permušta gyva-  
tė man po rankomis raitosi! To-  
kia kampuota, nemikli, gerai ne-  
sivaldo. Fui, kaip biau! Ir lyg  
sąžinė grauzia. Pasukau į šalį,  
greitai pagavau baidarę ir iš-  
tempiau ją ant artimos uolos.  
Buvo pats laikas, nes krioklys  
jau visai netoli dundėjo, ir van-  
duo jau stipriai traukė žemyn.

Su irklu atsiveikinau. Gerai,  
kad turėjau paprotį, plaukio-  
damas upe, dėžę su dažais ir  
drobėmis pririšti prie baidarės.

Tokiu būdu mano "Saulėtekis"  
buvo išgeibėtas, ir, kadangi jis  
buvo tapytas aliejiniiais dažais,  
nuo vandens visai nenukentėjo.

Prie kranto prisiūriau ranko-  
mis. O sužeista gyvatė ilgai sto-  
vėjo man akyse.

Šiuo metu tas paveikslas yra  
Kaune, M. K. Čiurlionio vardo  
dailės muziejuje.

Potomaco miškų tankumynuose  
yra viena rūšis gyvačių, kurių  
vietos gyventojai ypač bijo. Tai  
žalioji gyvatė. Jos įkandimai  
mirtini. O vienas Washingtono  
zoologas man pasakojo (žinoma,



Arch. V. Dubeneckio suprojektuotas bokštas, kuriame kabėjo amerikiečių lietuvių padovanotas Laisvės varpas.



Karo Muziejus, vėliau pavadintas Vytauto Didžiojo Muziejumi, buvo įsteigtas Kaune 1921 m. sausio 22 d. dar tebevykstant Nepriklausomybės kovoms. Surinkti ir apsaugoti visą medžiagą, susijusią su tomis kovomis, Krašto apsaugos ministerija paskyrė karo sanitarijos viršininką Vladą Nagevičių suorganizuoti Karo muziejų. Patalpos buvo parinktos Donelaičio gatvėje prie Turgaus aikštės (vėliau Vieniybės aikštė), kur rusų laikais buvo pulko jojykla ir cerkvė. Arch. V. Dubeneckis perdirbo bokštą, suteikiant jam pilies bokšto išvaizdą. Muziejaus oficialus atidarymas įvyko 1921 m. vasario 16 d. Nuotraukoje muziejaus organizatorius gen. V. Nagevičius tarp aukštųjų vyriausybės pareigūnų, dalyva-  
vusių muziejaus iškilmingame atidaryme.



Bendras vaizdas senojo Karo muziejaus kaune pirmaisiais jo organizavimo metais.

graziai blefuodamas), esą, jos  
judesiai yra tokie žaibiški, kad  
jeigu į ją šausi, tai visuomet  
pataikysi į galvą, nes ji gauda  
kulka, manydama, kad tai muselė.

Su žaliaja gyvate teko susi-  
durti, piešiant etiudą paveikslui  
"Potomaco puokštė". Sėdėjau  
prieš saulutę dideliame tankumy-  
ne. Jau buvau gerokai įsivareš  
į darbą, kai pajutau, kad arti  
mano ausies lyg kas krustelėjo.  
Atsargiai pažvelgiau į tą pusę.  
Čia pat tarp šakų tįso žalia,  
kaip aplinkiniai lapai, gyvatė.  
Negalima buvo pastebėti mažiau-  
sio jos judesio. Tokia kaimynys-  
tė neperdaug davė man įkvė-  
pimo dirbti, taigi siekiau lazde-  
lės jai sudrožti. Bet toje vieto-  
je jau jos nebebuvo. Atidžiai  
apžiūrėjau aplinkui žemę ir vi-  
sas šakas. Dingo ir dingo. O vis  
dėlto jaučiau, kad ji tikrai čia  
pat yra, bet nematoma, ir to-  
dėl atsistoti ant jos arba, pri-  
siliečiant šakos, paliesti gyvatę  
nebuvo jokio noro.

Šiuo kartu etiudas liko nebaig-  
tas.

Kitą kartą vis tik teko man  
tokią žaliają gyvatę užmušti. Ga-  
vus smūgį, ji iš žalios pasida-  
rė gelsva, paskui ruda. Kiek vė-  
liau, kada jos spalva liko pilka,  
ji jau buvo nebegyva. Gyva ji,  
sako, keičia spalvą, kaip nori.

### RUOŠIAMĖS NAUJAI KELIONEI

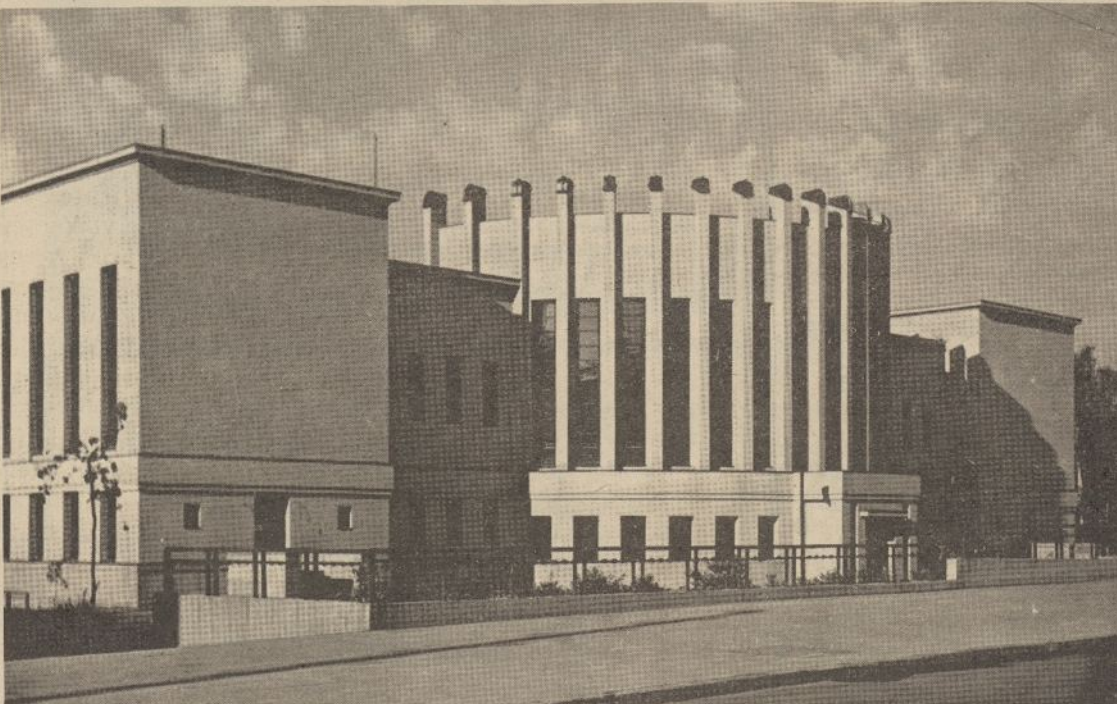
Du šaunūs vyrai -- dr. Alius  
Račkus ir šių užrašų autorius  
-- sumanė padaryti prašmatnią  
ekskursiją automobiliu. Užsi-  
mėjo aplankyti Jungtinių Ameri-  
kos Valstijų vakarų įdomiausias  
vietas. Startas -- Chicagos mies-  
tas. Toliau garsios Juodosios  
kalvos (Black Hills), milžinas  
Yellowstone Parkas, Ledynų na-  
cionalinis parkas (Glacier Natio-  
nal Park), Užgesęs Takomos  
(Mount Rainier) ugniakalnis, Ra-  
miojo vandenyno pakraštys nuo  
Kanados iki pietų Californijos  
su jo miestais ir rezervatais;  
po to Meksika, Arizonos tyru-  
mos, Naujoji Meksika, Colo-  
radas, Nebraska ir vėl Chicago.  
Tos vietovės turėjo sudaryti su-  
manytos kelionės trikampį, kurio  
pradžios ir galo viršūnė būtų

šaunus Cicero miestelis, Chi-  
cagos priemiestis, -- A. Rač-  
kaus rezidencija. Kelionės ilgu-  
mas maždaug 14,000 km. ir turi-  
me suvažinėti per tris mėnesius  
laiko.

Kelionės tikslas aiškus: dak-  
taras -- pašėlęs archeologas,

geologas, gamtos mėgėjas ir ko-  
lekcioniarius -- norėtų surinkti  
indėnų įdomių daiktų ir padidinti  
savo mineralų, faunos ir floros  
kolekcijas. O jo kelionės draugo  
dailininko tikslas, kaip papras-

(Nukelta į 6 psl.)



Vytauto Didžiojo metais, senojo Karo muziejaus vietoje buvo padėti pamatai naujiems rūmams, kuriuos užbaigus 1936 metais buvo atidarytas Vytauto Didžiojo karo muziejus, įrengiant visą eilę naujų skyrių, o arkadų nišose buvo pastatyti švediški Karolio XII pabūklai. Nuotraukoje Vytauto D. muziejaus priekinė ir užpakalinė fasada, kokia išliko iki šiai dienai.



Prie Karo muziejaus pagal skulptoriaus J. Zikaro projektą buvo pastatytas žuvusiems Nepriklausomybės kovose pagerbti paminklas, iš akmenų, surinktų tose vietose, kur vyko Nepriklausomybės kovos. Paminkle buvo įrašas: "Per amžius budėję, laisvę laimėjom per aukas ir pasišventimą". Prie paminklo vykdavo žuvusiųjų pagerbimo ir vėliavos nuleidimo apeigos, kurias atlikdavo Nepriklausomybės kovų karo invalidai. Okupavus Lietuvą bolševikams, paminklas buvo nugriautas ir muziejus paverstas komunistų propa-  
gandinio istorinio muziejumi.

## KITI RAŠO

## Henrikas Šalkauskas dailės parodose

Apie dail. H. Šalkausko laimėjimus dailės srityje "Mūsų Pastogė" rašo:

--Henrikas Šalkauskas beabejones yra aktingiausias mūsų dailininkas. Jis vaikšto su savo darbais ne tik į Australijos meno galerijas, bet ir po užsienines. Jau žinome, kad paskutiniųjų poros metų būvyje jis lankėsi Amerikoje, Japonijoje, Šveicarijoje, Londone, Sao Paulo, bet tai vis ne vienas, o draugė su kitais.

Vienas su savo darbais prieš trejetą mėnesių pasirodė Melbourne ir dabar antrą kartą Sydnėje. Abi parodos praėjo su gana gražiu pasisekimu -- gyvas susidomėjimas, gera spaudos kritika, neblogas darbų iš parodos įsigijimas. Čia, Sydnėje, iš 22 ištatytų darbų nupirko devynis (tris darbus įsigijo mūsų tautiečiai ir 6 -- australai). Minėtina, kad pirkėjų skaičiuje yra N. S. W. Valstybinės Galerijos Direktorius.

Parodoje buvo lino raižiniai, akvarėlės, monotipai. Dauguma naujų -- čia dar nerodytų. Apie jų meninę vertę Sydnėjaus rim-

čiausio dienraščio "Sydney Morning Herald" meno kritikas taip rašo: "Henrikas Šalkauskas eksponuojasi autoritetingai ir su kairiuo pozityviu ikonografišku stiliumi jo vieno parodoje Macquarie Meno Galerijoje.

Abstrakto formos, stipriai juodos ant balto -- lyg eglės ar tamsios medžiaginės figūros sniego fone (ir kaip tokios, be abejo, nės, kilusios iš dailininko praejusios aplinkos) -- gimdo tikrus šiaurinės gamtos vaizdus. Šalkauskas prieš keletą metų vietos parodose reišėsi su jo stipriai balansuotomis kompozicijomis trapių dekoracijų, bet dabar jo menas yra nepaprastai pažengęs. Išlaikydamas savo provokuojančią pusiausvyrą, jis dabar įlieja daugiau gyvumo į jo komponuojamas temas.

Šalkauskas savo plačiais brūkšniais lietais ant popieriaus gamtovaizdžiais, kaip "Northern Saga", spalvota tempera kles-tinčio miško, ar "Messenger Arriving", majestotiška savo kaligrafiškumu, rodo, kad jis yra vienas geriausių Sydnėjaus grafikų. Keletas vykusių atspaudų papildo piešinius".

kus, lietuvių kalbos specialistus mokslininku. Jau senokai matėme "Tiesoje" straipsnį, kuriame buvo rašoma, kad nepriklausomybės laikais Lietuvos universitetas turėjęs tik kelis kalbininkus -- Skardžių, Salį ir Joniką. Sovietiniais metais gi jų būvę prikepta, kaip blynų. Mes žinome gerai, kokio masto kalbininkas, pvz., yra Skardžius. Jei jis nebūtų pasitraukęs iš savo krašto, greičiausia, šiandien būtų sovietinės mokslo akademijos didžiausia pažiba. Na, o tuo tarpu kuo gi yra p

tarpu kuo gi yra p

tarpu kuo gi yra p

tarpu kuo gi yra p

tarpu kuo gi yra p

tarpu kuo gi yra p

tarpu kuo gi yra p

tarpu kuo gi yra p

tarpu kuo gi yra p

tarpu kuo gi yra p

tarpu kuo gi yra p

tarpu kuo gi yra p

tarpu kuo gi yra p

tarpu kuo gi yra p

tarpu kuo gi yra p

tarpu kuo gi yra p

tarpu kuo gi yra p

tarpu kuo gi yra p

tarpu kuo gi yra p

tarpu kuo gi yra p

tarpu kuo gi yra p

tarpu kuo gi yra p

tarpu kuo gi yra p

tarpu kuo gi yra p

tarpu kuo gi yra p

tarpu kuo gi yra p

tarpu kuo gi yra p

tarpu kuo gi yra p

tarpu kuo gi yra p

tarpu kuo gi yra p

tarpu kuo gi yra p

tarpu kuo gi yra p

tarpu kuo gi yra p

tarpu kuo gi yra p

tarpu kuo gi yra p

tarpu kuo gi yra p

tarpu kuo gi yra p

tarpu kuo gi yra p

tarpu kuo gi yra p

tarpu kuo gi yra p

tarpu kuo gi yra p

tarpu kuo gi yra p

tarpu kuo gi yra p

tarpu kuo gi yra p

tarpu kuo gi yra p

tarpu kuo gi yra p

tarpu kuo gi yra p

tarpu kuo gi yra p

tarpu kuo gi yra p

tarpu kuo gi yra p

tarpu kuo gi yra p

tarpu kuo gi yra p

tarpu kuo gi yra p

tarpu kuo gi yra p

tarpu kuo gi yra p

tarpu kuo gi yra p

tarpu kuo gi yra p

tarpu kuo gi yra p

tarpu kuo gi yra p

tarpu kuo gi yra p

tarpu kuo gi yra p

tarpu kuo gi yra p

tarpu kuo gi yra p

tarpu kuo gi yra p

tarpu kuo gi yra p

tarpu kuo gi yra p

tarpu kuo gi yra p

tarpu kuo gi yra p

tarpu kuo gi yra p

tarpu kuo gi yra p

tarpu kuo gi yra p

tarpu kuo gi yra p

tarpu kuo gi yra p

tarpu kuo gi yra p

tarpu kuo gi yra p

tarpu kuo gi yra p

tarpu kuo gi yra p

tarpu kuo gi yra p

tarpu kuo gi yra p

tarpu kuo gi yra p

tarpu kuo gi yra p

tarpu kuo gi yra p

tarpu kuo gi yra p

tarpu kuo gi yra p

tarpu kuo gi yra p

tarpu kuo gi yra p

tarpu kuo gi yra p

tarpu kuo gi yra p

tarpu kuo gi yra p

tarpu kuo gi yra p

tarpu kuo gi yra p

tarpu kuo gi yra p

tarpu kuo gi yra p

tarpu kuo gi yra p

tarpu kuo gi yra p

tarpu kuo gi yra p

tarpu kuo gi yra p

tarpu kuo gi yra p

tarpu kuo gi yra p

tarpu kuo gi yra p

tarpu kuo gi yra p

tarpu kuo gi yra p

tarpu kuo gi yra p

tarpu kuo gi yra p

tarpu kuo gi yra p

tarpu kuo gi yra p

tarpu kuo gi yra p

tarpu kuo gi yra p

tarpu kuo gi yra p

tarpu kuo gi yra p

tarpu kuo gi yra p

tarpu kuo gi yra p

tarpu kuo gi yra p

tarpu kuo gi yra p

tarpu kuo gi yra p

tarpu kuo gi yra p

tarpu kuo gi yra p

tarpu kuo gi yra p

tarpu kuo gi yra p

tarpu kuo gi yra p

tarpu kuo gi yra p

tarpu kuo gi yra p

tarpu kuo gi yra p

tarpu kuo gi yra p

tarpu kuo gi yra p

tarpu kuo gi yra p

tarpu kuo gi yra p

tarpu kuo gi yra p

tarpu kuo gi yra p

tarpu kuo gi yra p

tarpu kuo gi yra p

tarpu kuo gi yra p

tarpu kuo gi yra p

tarpu kuo gi yra p

tarpu kuo gi yra p

tarpu kuo gi yra p

tarpu kuo gi yra p

tarpu kuo gi yra p

tarpu kuo gi yra p

tarpu kuo gi yra p

tarpu kuo gi yra p

tarpu kuo gi yra p

tarpu kuo gi yra p

tarpu kuo gi yra p

tarpu kuo gi yra p

tarpu kuo gi yra p

tarpu kuo gi yra p

tarpu kuo gi yra p

tarpu kuo gi yra p

tarpu kuo gi yra p

tarpu kuo gi yra p

tarpu kuo gi yra p

tarpu kuo gi yra p

tarpu kuo gi yra p

tarpu kuo gi yra p

tarpu kuo gi yra p

tarpu kuo gi yra p

tarpu kuo gi yra p

tarpu kuo gi yra p

tarpu kuo gi yra p

tarpu kuo gi yra p

tarpu kuo gi yra p

tarpu kuo gi yra p

tarpu kuo gi yra p

tarpu kuo gi yra p

tarpu kuo gi yra p

tarpu kuo gi yra p

tarpu kuo gi yra p

tarpu kuo gi yra p

tarpu kuo gi yra p

tarpu kuo gi yra p

tarpu kuo gi yra p

tarpu kuo gi yra p

tarpu kuo gi yra p

tarpu kuo gi yra p

tarpu kuo gi yra p

tarpu kuo gi yra p

tarpu kuo gi yra p

tarpu kuo gi yra p

tarpu kuo gi yra p

tarpu kuo gi yra p

tarpu kuo gi yra p

tarpu kuo gi yra p

tarpu kuo gi yra p

tarpu kuo gi yra p

tarpu kuo gi yra p

tarpu kuo gi yra p

tarpu kuo gi yra p

tarpu kuo gi yra p

tarpu kuo gi yra p

tarpu kuo gi yra p

tarpu kuo gi yra p

tarpu kuo gi yra p

tarpu kuo gi yra p

tarpu kuo gi yra p

tarpu kuo gi yra p

tarpu kuo gi yra p

tarpu kuo gi yra p

tarpu kuo gi yra p

tarpu kuo gi yra p

tarpu kuo gi yra p

tarpu kuo gi yra p

tarpu kuo gi yra p

tarpu kuo gi yra p

tarpu kuo gi yra p

tarpu kuo gi yra p

tarpu kuo gi yra p

tarpu kuo gi yra p

tarpu kuo gi yra p

tarpu kuo gi yra p

tarpu kuo gi yra p

tarpu kuo gi yra p

tarpu kuo gi yra p

tarpu kuo gi yra p

tarpu kuo gi yra p

tarpu kuo gi yra p

tarpu kuo gi yra p

tarpu kuo gi yra p

tarpu kuo gi yra p

tarpu kuo gi yra p

tarpu kuo gi yra p

tarpu kuo gi yra p

tarpu kuo gi yra p

tarpu kuo gi yra p

tarpu kuo gi yra p

tarpu kuo gi yra p

tarpu kuo gi yra p

tarpu kuo gi yra p

tarpu kuo gi yra p

tarpu kuo gi yra p

tarpu kuo gi yra p

tarpu kuo gi yra p

tarpu kuo gi yra p

tarpu kuo gi yra p

tarpu kuo gi yra p

tarpu kuo gi yra p

tarpu kuo gi yra p

tarpu kuo gi yra p

tarpu kuo gi yra p

tarpu kuo gi yra p

tarpu kuo gi yra p

tarpu kuo gi yra p

tarpu kuo gi yra p

tarpu kuo gi yra p

tarpu kuo gi yra p

tarpu kuo gi yra p

tarpu kuo gi yra p

tarpu kuo gi yra p

tarpu kuo gi yra p

tarpu kuo gi yra p

tarpu kuo gi yra p

tarpu kuo gi yra p

tarpu kuo

# Kada žmogus yra senas?

Įprasta, kad žmogų, sulaukusį 65 metų, galima vadinti seniu. Atseit, jau tokiu, kuris nepajėgia atlikti atsakingų darbų. Tokius, kaip taisyklė, atleidžia pensijon, lyg sakytų sakydami: jau atlikai savo žemišką pareigą, dabar eik namon ir ruoškis amžinastin.

Daugelį tokių įvykių psichologikai ir ekonomiškai smarkiai sukrečia. Atima norą ir viltį begyventi, o tai jau tikrai trumpina jo amžių.

Žvilgtelėjus ar tikrai jau jis niekur nebetinka ir jo gyvenimas baigtas?

Pats gyvenimo faktas liudija, kad per šimtmečius, po 65 kalendorinių metų, yra buvę judrių ir milžiniškus darbus atlikusių žmonių, kuriuos net gerokai jaunesni nepajėgė įveikti. Tiesa, gal tokių skaičius ne taip jau didelis, bet jų buvo ir yra.

Nors laikas daro savo įtaką ir palieka savotiškas žymes, bet spręsti apie žmogaus senumą remiantis vien kalendoriniais metais, negalima. Kartais 70 metų sulaukusieji daugiau padaro, negu keliom dešimtims metų jaunesni. Ir šiuo požiūriu juos negalima vadinti susenusiais, nors ir daug metų būtų išgyvenę. Jie, tikrumoje, yra jauni, nors kai kam toks pasakymas gali ir šypsni iššaukti.

Iš klausimą žvilgtelėjus ir iš kitos pusės, žinome, kad buvo ir dabar yra daug žmonių, nesulaukusių 50 metų ir dar jaunesnių, dėl vieno ar kitokių ligų sužalojimų, nustousių visiškai ar didelės dalies darbingumo. Ir tokius jau reikia laikyti senais. Žinoma, ne kalendorinių metų skaičiumi, kuris tikrai dar nedidelis. Sakysime, žmogus turi rimtą širdies organinę ligą, aukštą kraujo spaudimą, arterijų sukitėjimą, inkstų kepenų pakrikimus. Toks žmogus jau senas, nors kalendorinių metų jis visai nedaug tebutų išgyvenęs. Išdėvėti organai reiškia jų senėjimą ir normalaus pajėgumo nustojimą.

Žmogus, sakysime, gali turėti 40 metų, o jo sužalota širdis, sukitėjusi kraujagyslės, išdėvėti inkstai ir tt., savo našumui negali prilygti to vadinamo senio 70 ar 80 metų organų pajėgumui. Taigi kurį iš jų laikyti senesniu, o kurį jaunesniu? Medicinos mokslas tiek nežūri!

Dr. STEPONAS BIEŽIS

žmogaus išgyventus metus, kiek į jo dabartinę sveikatos būklę.

Iš praktikos žinome, kad vienas asmuo gali išdėvėti ir niekais paversti savo automobilį per trumpą laiką, kitas tokį pat išlaiko geroje tvarkoje ilgus metus. Tai karas vertesnis? Aišku tas, kuris mokėjo išlaikyti geroje padėtyje nepaisant kiek mylių išvažiuota. Ir su žmogum, kaip su automobiliu, panašiai yra.

Taigi vertinti žmogų visais požiūriais, atsižvelgiant vien į jo išgyventus kalendorinius metus, šiais laikais nebegalima. Ypač dar, kad žmogaus gyvenimas, gerėjant medicinai, o taip pat ir visom kitom aplinkybėm, ilgėja.

Dažnai girdime sakant, kad tas ar kitas žmogus mirė senatve. Medicinos moksle toks dalykas nežinomas. Žmogaus gyvybę pakerta liga, o visai ne metų skaičius. Užtat visai netikslu sakyti, kad asmuo mirė dėl senatvės, kas iš tikrųjų reikėtų žmogaus organizmo išsivėdėjimą. Šitokio teigimo medicinos mokslas nepripažįsta, nes taip gyvenime nebūna. Visi miršta nuo vienos ar kitos ligos, neretai net tuo pačiu metu žmogų apnykusių kelių ligų. Daugeliui gyvybę nutraukia vėžys, inkstų, kepenų, plaučių ir kitų organų ligos.

Senyvame amžiuje pirmą vietą užima širdies ir kraujagyslių kroniškos ligos. Jeigu ne šios ligos, tokių mirčių visai nevyktų. Pavyzdžiui, šiame krašte kasmet nuo vėžio miršta 250,000 asmenų, daugiausia pagyvenusių ir senų. Jeigu vėžio ligos nebūtų, tai tas ketvirtadalis milijono tikrai dar ilgai gyventų, neatsižvelgiant į jų amžių. Tas pats ir su kitom rimtesnėm ligom. Tai štai kodėl netikslu sakyti, kad kas nors miršta nuo senatvės.

Logiškai galvojant net neįmanoma tiksliai nusakyti pačios senatvės, kuri neretai pasireiškia dėl nesveikumo net, palyginti, po jauniame amžiuje. Daleidimų teorija pasiremiant yra apskaičiuota, kad idealiose sąlygose, vaizduojantis visišką ligų nebuvimą, žmogaus kūnas nesusi-dėvėtų net per 500 metų. Tai tiek jis atsparus ir pajėgus. Bet

tokio amžiaus dar niekas ne išgyveno ir net negalima numanyti, kad kada nors taip atsitiks. Čia tik laki svajonė, o ne rimtesnis pagrindas, nors ir daleidimui.

Pagal mokslininkų skaičiavimus, remiantis rimtais daviniais ir palyginimais, vidutinis žmonių amžius dabar tebėra trumpas. Žmogui derėtų vidutina išgyventi nors šimtą metų. Kai kurie pavyzdžiai siekia iki 120 ir net iki 150 metų. Ir šiems sanprotavimams yra tikrai daug logikos ir stipraus pagrindo. Juk ne taip negirdėta retenybematyti šimtmečius ir gerokai senesnius, gyvenančius visokiose gyvenimo aplinkose. Ir jų organizmas visiškai nesiskiria nuo visų kitų, nepajėgiančių tokio amžiaus sulaukti. Svarbiausia, kad jie buvo laisvi nuo ligų, ypač rimtųjų. Pagaliau, ir jų gyvybę nutraukia ne kas kitas, o liga, kurios nebuvimas jiems duotų progą dar ilgai gyventi.

Taigi šimtamečiai ir vyresni nėra joks stebuklas, o tik ligų išvengimas. Paklausti tokio ilgo gyvenimo paslapties, jie dažniausiai teikia savotiškus receptus, kurie patenkina tik jų pačių vaizduotę.

Reikia pabrėžti faktą, kad žmogus, peršokęs 40 ar 50 metų, nors lėtai, bet nesulaikant keičiasi tiek savo išvaizda, tiek judrumu ir pajėgumu. Tolygiai jo visas organizmas kietėja, būtent: liaukos lėčiau veikia, virškinimas susilgsta, raumenys rambėja, kraujagyslės dažnai kietėja, kraujo apytaka menkėja, protavimas ir atmintis būklėja. Žodžiu, visas kūno pajėgumas lėtėja ir menkėja. Kai kurie visa tai vadina senėjimo normalia eiga arba procesu, kuris pas vienus vyksta lėčiau, o pas kitus skubiau tempu.

Tačiau ir gliausias senatvės sulaukusiuji tikri tyrimai atlikti skrodiniais ir mikroskopu, neranda išvardintų senatvės požymių. Dažnai užtikinama, kad kraujagyslės, širdis, raumenys ir liaukos bei kiti organai visai normalūs, lyg tai būtų jaunų žmonių.

Šitokie nevienodumai verčia rimtai susidomėti ir kelia eilę klausimų, į kuriuos reikia ieškoti tikslų atsakymų. Kodėl kurių žmonių vieni organai tariai susensta skirtinguose kalendoriniuose metuose? Vieniems, palyginti, jauniems, kitiems senatvėje, ir dar kitiems gerai tarnauja iki šimto metų ir net daugiau. O dar kitiems jie veikia normaliai, lyg visai neįstų išgyventi daugybės metų išsivėdėjimo? Kodėl toks nevienodumas ir nenuosaikumas? Juk gamtos patvarkymai, atrodo, yra visiems vienodai taikomi.

Žmonės nuo senų laikų sakydavo, kad gyvenimas pertrumpas, bet tuom ir baigdavosi be jokios gilesnės reikšmės. Pastaruoju metu mokslininkai rimčiau pradėjo domėtis, pagrindan dėdami tikrai mokslinius tyrimus, kuriais ieškoma priežasčių ir tikrų atsakymų į tuos klausimus. Šiems uždaviniams net susidarė atskiras specialus mokslas, vadinamas gerontologija. Tai graikų kalbos žodis, reiškias studijas arba tyrimus seno žmogaus amžiaus pasireiškimų. Taigi gerontologija yra specialiai skiriama senatvės tyrimui arba ją galima vadinti senatvės mokslu. Šis mokslas, kaip atskira medicinos šaka, palyginti, dar visai jaunas, vos siekęs dvidešimt penkerių metų, bet jau spėjė tiksliai susiorganizuoti ir sistematiškai tyrimus vykdyti. Iki šiol, nors neatsakyta į svarbiuosius klausimus, vienok jau stiprūs pagrindai padėti, kuriais pasiremiant, nauji daviniai pradeda aiškėti.

Dabar rimta galvojama, kad senesniame amžiuje kraujagyslių sukitėjimas, raumenų surambėjimas, liaukų veiksmų pakrikimas, virškinimo trūkumai, protavimo silpimas ir tt., tai nėra jokios senatvės požymiai. Tai esą savotiškos ligos, kaip ir kitos, jau geriau žinomos, kurios ir net pojaunį susendina ir jo gyvenimą sutrumpina.

Šitokie tvirtinimai vis daugiau ir daugiau mokslininkų domina ir randa daugiau pritarėjų. Šie tariai susenėjimo pareiškimai dabar laikoma išsivėdėjimo, degeneracijos procesais. Jie išski-

riant visas kitas ligas, žmogų sendina ir jo amžiaus ilgį nulemia. Kurie nuo viso to laisvi, žinoma, turi galimybių ilgai gyventi už tuos, kuriuos jos apnyksta jauniesniame amžiuje.

Galima ir dabar tvirtinti, kad pašalinus, arba tiksliau sakant, išvengus tų išsivėdėjimo, kūno organų degeneravimosi pasireiškimų, žmogus tikrai daug ilgai gyventų. Užtat, ne be pagrindo tvirtinama, kad yra gerų galimybių, vidutiniai, žmogui iki 100 metų ir daugiau išgyventi. Ir čia jau ne svajonė arba tuščias jaunystės šaltinio ieškojimas. Tai logiškas ir mokslinis galvojimas, kuris vėliau ar anksčiau virs tikretybe.

## CHICAGO

Lituanica — Eagles 5-0!

Sekmadienį, stebint apie 700 žiūrovų, Chicago F. K. Lituanica žaidė dvejas draugiškas futbolo rungtynes prieš "major" diviziono lenkų Eagles. Abejas rungtynes Lituanica laimėjo: rezervinė komanda 2-1 ir pirmoji — 5-0.

Šį kartą Lituanica savo žaidimu galėjo patenkinti ir gerokai išlepintą futbolo žiūrovą. Pradedant vartininku ir baigiant kraštais, kiekvienas komandos žaidėjas savo pareigas atliko puikiai ir savo sugebėjimus ir pastangas sujungė į bendrą, efektingą akciją, kurios galutinė išdava buvo aukštas ir užtarnautas laimėjimas prieš "major" diviziono lenkų vienetą Eagles.

Sprendžiant pagal žaidimo eigą, rezultatas 5-0 Lituanica naudai atrodo per aukštas, tačiau pilnai užtarnautas, nes Eagles nesugebėjo sustabdyti mūsų vėžio Mikalausko, kuris įkrito net 4 reto gražumo įvarčius ir dar vieną pridėjo H. Jenigas. Jei ne stebėtinai puikiai savo "šventovę" gynęs lenkų vartininkas, pasekmė galėjo būti dar žiauresnė.

Lituanica — Slovaks

Šį šeštadienį, rugpiūčio 12 d., 6 val. vakare, Chicagoje, Rockne stadijone, Roosevelt Road ir Central Ave., Lituanica žais draugiškas futbolo rungtynes prieš "major" diviziono komandą Slovaks.

J. Juška

## NEW YORK

Lietuvos Atsiminimų Radijo gegužinė-piknikas įvykęs rugpiūčio 6 d., lenkų parko salė, Jamaica, N. R., sutraukė netoli tūkstantį žmonių. Meninė programą atliko Rutos Ansambliis, diriguojamas muz. A. Kačanausko ir Philadelphiajos Lietuvių Tautinis Ansambliis, diriguojamas muz. L. Kaulinio.

Šokių varžybas laimėjo brolis ir sesuo A. ir J. Mažeikai, Kaulenytė ir k. Už gražiausiai papuoštą stalą premiją laimėjo M. Diržienė.

Be gausaus būrio iš Philadelphiajos, gegužinėje dalyvavo ir labai tolimų svečių: Lietuvių Dienų žurnalo leidėjas A. F. Skirius su šeima iš Los Angeles, Cal., Vyčių žurnalo redaktorė L. Kaselytė iš Chicago, daug jaunimo iš New Jersey, Providence, R. I., Conn. ir kitur.

Dviejų šeimų namas

19416 Cherokee, netoli East 185 St., naujas, plytinis dviejų šeimų namas. 4 kam. viršų, keturi apačioj. Po du mieg. kiekvienam. Dviejų automob. garažai. Viskas įrengta. Atidaryta kasdien.

Strekal Realty, statytojas 405 E. 200 St. IV 1-1100 (93)

VIŠUS KVIEČIAME ATSLANKYTI

CLEVELANDO SPORTO KLUBO ŽAIBO

GEGUŽINĘ-PIKNIKĄ,

KURIS ĮVYKS

ši sekmadienį, rugpiūčio 13 d.

NEURŲ SODYBOJ, BRUNSNICK, OHIO

Pradžią 1 val.

Plačiau apie tai Clevelando žiniose

PAREMKIME SPORTUOJANTĮ JAUNIMĄ!

## CLEVELANDE ir apylinkėse

• Muz. Alfonsas ir Ona Mikulskiai rugpiūčio 12 d. švenčia 25 vedybinių metų sukaktį. Sukakties dieną — 9 val. ryto, Naujosios parapijos bažnyčioje bus sukurtytinės pamaldos.

• BALF gegužinė įvyks rugpiūčio 20 d. Neurų ūkyje. Tą dieną Clevelande lankysis BALF reikalų vedėjas kun. L. Jankus. Šv. Jurgio parapijos bažnyčioje tą sekmadienį per pamaldas pasakys pamokslą, o paskiau dalyvaus gegužinėje.

Iš LB I-os Apyl. veiklos

Įvykstančiam Vyčių seimui valdyba paskyrė 10 dol.

Įvykusioms 5-ųjų Š. Amerikos pabaltiečių sportinėm žaidynėm (lauko teniso laimėtojams) — 30 dol.

ALT Clevelando sk. birželio 18 d. minėjimo išlaidų dalies padengimui — 10 dol.

Valdybos atstovai — F.

Eidimtas ir A. Luža, aplankė stovyklaujančius Neringos ir Pilienų skautų tūnus ir įteikė jiems dovanėlių. Stovykla ir skautai buvo nufilmuoti.

Devintoji Lietuvių dienoj, vykstančioj rugsėjo 3 d. Neurų sodyboje, bus pravedta plati ir įdomi programa. Be minėtų organizacijų įsijungė ir ramovėnai, kurie praves sportinį šaudymą. Šioji Lietuvių diena bus filmuojama.

Clevelando lietuviai Dainų šventės dalyviaus — choristus parėmė aukomis:

Gauta iš organizacijų ir pavienių asmenų pagal aukų lapus \$178.00.

Ateities Klubas iš parengimo gauto pelno paskyrė \$100.00.

Lietuvių Klubu Direkcija iš suruosto koncerto Čiurlionio Ansamblio ir Šv. Jurgio parapijos chorams, gautą pelną — \$324.72.

A. A. kun. B. Bartis Šv. Jurgio parapijos chorui — \$100.00.

Taigi iš viso choristus parėmė \$702.72.

• Ši sekmadienį, rugpiūčio 13 d. Neurų sodyboje, Brunswick, Ohio įvyks Clevelando Sporto Klubu žaibo gegužinė - piknikas. Pradžią 1 val. po pietų.

Programa bus labai įvairi. Turėsite progos išgirsti Chicagoje įvykusios dainų šventės ištraukas, perduodamas per garsiakalbės sistemą.

Bus parodomosios krepšinio rungtynės tarp LSK žaibo vyrų ir jaunių.

Pirmą kartą matysite beisbolo rungtynes tarp lietuvių.

Bus pristatyti ir atžymė-

ti iškilesnieji Klubu sportininkai.

Bus įvairių žaidimų bei varžybų ir atsilankiusiai publikai — netik vaikams, bet net ir suaugusiems. Laimėtojai bus apdovanoti.

Bus smagūs šokiai ir gausus bufetas...

Pažymėtina, kad didelę dalį LSK žaibo narių sudaro čia gimę jaunimas, daugiausia iš Šv. Jurgio parapijos, kuris sporto aikštėse ranka ranson su naujai atvykusiais reprezentuoją lietuvių varda.

• XI-sies Š. Amerikos Lietuvių Sportinės Žaidynės, kurios yra perkeltos iš Bostono į Clevelandą įvyks rugpiūčio 26-27 d.

Žaidynių programa apims lengvąją atletiką, plaukymą, lauko tenisą ir futbolą (soccer).

Lengv. atletikoje ir plaukyme bus varžomasi vyrų, moterų ir jaunių bei mergaičių A ir B klasėse.

Lauko tenisas vyks vyrų, moterų ir jaunių klasėse.

Futbolas — vyrų ir jaunių klasėse.

Apie 250 sportininkų suvažiuos į Clevelandą varžytis dėl 1961 metų meistrių titulų ir dėl ALB-nės Centro Valdybos Pereinamosios Taurės, daugiausia taškų surinkusiam klubui. 1960 šią taurę laimėjo Clevelando žaibas.

Sportinių žaidynių vakaras vyks šeštadienį, rugpiūčio 26 d., 8 val. vakaro, Šv. Jurgio parapijos salėje.

• I XI Lietuvių sporto žaidynės, rugpiūčio 26-27 d., atvykstantiems sportininkams reikalinga parūpinti nakvynę. Galintieji priimti prašomi pranešti telefonu Jokubaičiams MU 1-9143, Vodopalamas Liberto 1-4623 ir Besperaitytėms MU 1-2919.

Nakvyne bus aprūpinami tik pricauglio klasių sportininkai. Atvykusių sarašai bus turimi po rugpiūčio 22 dienos.

Clevelandiečiai lietuviai prašomi neatsisakyti priglauti sportininkus.

WHEN BUYING OR SELLING A HOUSE

Use our Escrow Service Protect both parties in the deal



J. P. MULL-MULIOLIS

Nekilnojamo turto pirkimo, pardavimo, įkainavimo ir apdraudos įstaiga.

6606 Superior Ave. UT 1-2345

13229 Superior Ave. UL 1-6666

ALGIMANTAS DALIDĖ,

lietuvis bendradarbis ir East Clevelando skyriaus vedėjas.

EAST CLEVELAND — 13515 EUCLID AT SUPERIOR AVE.

SAVINGS EARN

OPEN EVERY SATURDAY UNTIL 2:30

4%

SUPERIOR SAVINGS

ACCOUNTS INSURED TO \$10,000

UTILITY BILL PAYMENTS MONEY ORDER CHECKS, TRAVELERS CHECKS

IN TOWN OFFICE — 6712 SUPERIOR AT EAST 68 ST.

JAKUBS & SON FUNERAL HOMES

Vėsinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai 35 metai simpatingo ir rimto patarnavimo.

6621 Edna Avenue EN 1-1763

936 East 185 St. KE 1-7770

## KAS IR KUR?

• Dail. Adomas Galdikas su žmona dvi savaites atostogų praleido Lūšių ir Veitų administruojamoj "Meškos" vasarvietėj, Cape Cod, Mass., kur, sako, vasarotojai netrūksta įvairių lietuviškų laikraščių.

• Janė Šišienė, M. Parcel and Trading Co. vedėja iš New Jersey, išskrido dviem savaitėms atostogų į Californiją. Apsistojo pas savo draugus p. Skirmantus, Los Angeles mieste.

• Studentų Santaros šiemetiniam suvažiavime, įvyksiančiam rugsėjo 8-10 d. Tabor Farmoje, bus dail. Prano Gailiaus grafikos darbų paroda. Dailininkas gyvena Paryžiuje.

• Kultūrinės dienos Hannoveryje, Vokietijoje, įvyks rugpiūčio 12-14 dienomis. Rengia PLB Vokietijos Krašto Valdyba. Paskaitininkais yra pakviesti maj. J. Černius, Vasario 16 Gimnazijos dailės mokytojas ir vice direktorius Alfonsas Krivickas, Kr. V-bos vicepirmininkas dr. P. Rėklaitis, KV narys E. Simonaitis ir J. Stankaitis. Meninę dalį atlikti pakviesta solistė J. Liustikaitė. Parengimus organizuoja Hannoverio apylinkės valdyba. Pakviestos ir artimosios apylinkės. Finansuoja PLB Vokietijos Krašto Valdyba.

• Rašytojas Pulgis Andriušis išleidžia feljetonų rinkinį "Daina iš kito galo". Knygą leidžia Nidos leidykla Anglijoje. Jai įvadą yra parašęs rašyt. Antanas Gustaitis.



## NAUJA SKAUTIŠKA ŠEIMA WORCESTERY

Daugelis tėvelių, turinčių jaunos vaikus, rūpinasi jų lietuviškumu, gražia ir taisyklinga lietuvių kalba, stengiasi įdiegti meilę jų gimtinei ir paruošia juos eiti į gyvenimą savystoviai, būti gerais žmonėmis ir gerais lietuviais. Lietuviškos organizacijos atlieka didelį darbą jaunuolių formavimuisi ir lietuviybės išaikyme, o taip pat suetkia daug galimybių susitikti jaunimui, bendrauti ir arčiau vieni kitus pažinti.

Liepos 15 d. šv. Kazimiero bažnyčioje žengė prie altoriaus ir klebono kun. J. Bakano buvo surišti v. sk. Dalė Pipiraitė ir sk. vytis Henrikas Jakubauskas. Šie iškilmingo įvykio liūdininkais buvo v. sk. vyr. sl. D. Marcinkevičiūtė ir s. v. v. sl. R. Jakubauskas. Juos palydėjo: v. sk. v. v. sl. V. Matulevičiūtė, sk. E. Palubeckaitė, v. sk. sl. N. Vizbaraitė, s. v. v. sl. R. Židžiūnas, s. v. v. sl. A. Glodas ir sk. A. Jakubauskas. Bažnyčia buvo pilna giminų, artimųjų ir sesių bei brolių skautų, kurie palydėjo jaunuosius, žengiančius į naują gyvenimo kelią.

Jaunoji Dalė šiemet baigė Anna Maria College, o jaunasis Henrikas bebaigęs ruošti doktoratą chemijos

srityje Clark University. Abu aktyvūs skautai ir savo darbu visuomet prisidėjo prie skautiškos veiklos. Dalė, turėdama meniškų gabumų, ilgą laiką tvarkė Nevėjo tunto leidžiamo laikraščio "Žaibas" meninę dalį, o taip pat ir keliose stovyklose jos ranka tvarkė stovyklos laikraštelių papuošimą. Henrikas buvo matomas išpildant ir dalyvaujant skautiškų parengimų programose.

Jauniesiems linkime gražaus naujo gyvenimo, toliau likti skautų eilėse ir savo darbu prisidėti prie skautiškos veiklos.

Vestuvių vaišės buvo Graftone, į kuris atsilankė daug Dalės ir Henriko mokslų draugų, skaučių, skautų, giminų ir artimųjų. Buvo matyti svečių iš Hamiltono, New Yorko, Bostono ir net tolimos Vėnezuelos. Jaunuosius sveikino žodžiu: kun. J. Bakanas, v. s. K. Jonaitis, s. P. Molis, v. sk. sl. I. Kausevičiūtė ir p. J. Kausevičius. Taip pat daug sveikinimų gauta raštu.

Tenka pasidžiaugti ir jų tėveliais, kurie yra aktyvūs skautų rėmėjai ir jau daugelį metų dirba Skautų Tėvų Komiteto eilėse. P. M.

• Vasario 16 Gimnazijos rūmuose, liepos 18 d. prasidėjo PLB Vokietijos Krašto Valdybos ir Lietuvių Katalikų Sielovados direktoriaus rengiama vaikų ir jaunimo stovykla. Stovykla tęsis iki rugpiūčio 22 dienos. Maistas ir visas išlaikymas nemokamai.

Stovykloje jau yra atvykę virš 100 vaikų, ir numatoma, kad dar atvyks bent 20. Šiek tiek padarė stovyklos rengėjams nemalonumų ir apgriovė planus vaikų paralyžiaus liga, dėl kurios buvo uždrausta išvykti vaikams iš Duesseldorfo. Bet tas draudimas teismo, kaip neteisėtas, atšauktas.

Stovykloje be poilsio, jaunimas išklausys ciklą paskaitų, bus padaryta ekskursijų į Stuttgartą, gėlių parodon, Ulmo katedros apžiūrėjimui, į Odenwaldą pasigrožėti gamta, pramokta gražių tautinių šokių ir dainų.

VIRŠUJE: Šiemet suėjo 5 metai, kai Dainavoje, Manchester, Mich. Nekaltai Pradėtosios Marijos Seselės rengia mergaičių stovyklą. Čia mergaitės nuo 7 iki 16 metų amž. suvažiuoja iš daugelio Amerikos didmiesčių, pasidžiaugti gražia gamta, Spyglijo ežero pakrantėmis, sustiprėti bendrojo maldoj, bendradarbiavime ir per dvi savaites nuausti darbų juostą perpinta tėviškės dainom.

Liepos 9 d. suskridusios mergaitės viena kitą pamilo ir sudarė vieną didelę lietuvišką šeimynėlę. Visos jautėsi labai laimingos turėdamos savo tarpe linksmą ir mielą stovyklos vadovę seselę M. Bernardą. Stovyklos kapelionas Tėv. K. Trimakas S. J., kasdien gražiais pamokymais skiepijo meilę gėriui ir grožiui. Lietuvių kalbą dėstė seselė M. Filicija. Linksma dainelės ir giesmės mokė muz. Faustas Strolia. Šalia dainų taip pat mokėsi tautinių šokių. Ingrida Stasaitė ėjo stovyklos meno vadovės pareigas. Seselė M. Palmira mokė mergaites įvairių rankdarbių. Stovyklos sporto vadovė buvo Audronė Gelažytė.

Stovyklavimo laikotarpis greit prabėgo ir nepajusta kai atėjo laikas atsisveikinti. Stovyklautojos, kaip ir kasmet, per stovyklos metinę šventę liepos 23 d. išpildė meninę programą. Šiais metais davė montazą "Kad vėl rūtos žaliuotų."

### DĖMESIO!

Nepamiršk nusipirkti knygą ALMA MATER!

### VAIKO GRAŽIAUSIOS NUOTRAUKOS KONKURSAUS



KONKURSIŠNĖ NUOTRAUKA Nr. 15, Angelytė Sodeikaitė, 8 mėn. amžiaus, iš Torrance, Calif. Nuotrauka M. Sodeikos.

### NEPIRKIT "IŠ KNYGŲ":

kelios dešimtys televizijų, vokiškų kombinacijų, FM, su laikrodžiais ir tranzistorinių radijų -- "gyvų" -- pas Gradinską, 2512 W. 47th Str., Chicago, Ill., FR 6-1998.



A. a. LEONĖ LUKAŠEVIČIENĖ, kurios mirtis jaunystėje sukėlė gailėstį lietuvių visuomenėje. Velionė gyveno New Yorke, bet savo maloniu būdu, socialumu ir veikla buvo pažįstama toli už savo apylinkės ribų. Jos 2 metų mirties proga pamaldos už velionę, jos vyro Dr. H. Lukaševičiaus, giminų ir draugų rūpesčiu, įvyks šiose vietose: New Yorke -- rugpiūčio 19 d. 10 v. Tėvų Pranciškonų koplyčioj, Clevelande -- rugpiūčio 20 d. 10 val. naujoje liet. bažnyčioj, Chicagoje rugpiūčio 20 d. 10 v. šv. Antano bažnyčioj ir Aušros Vartuose Vilniuje.



NAUJA SKAUTIŠKA ŠEIMA. Nuotraukoje iš kairės: V. Matulevičiūtė, N. Vizbaraitė, E. Palubeckaitė, D. Marcinkevičiūtė, Dalė Paipiraitė-Jakubauskienė, H. Jakubauskas, R. Jakubauskas, A. Jakubauskas, R. Židžiūnas ir A. Glodas.